Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00 Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Ruoškimės "Laisvės" Bendrovės (Dalininkų) Suvažiavimui, balandžio 23, Brooklyne, kaipo dienraščio 20 m. sukakties.

No. 69 Telefonas STagg 2-3878. Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Kovo (March) 23, 1939 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIX, Dienraščio XXI

KRISLAI

Paminklas.
Kiek Ten Jų Randasi?
Skipičio Bėdos.
Mussolinis apie Vokiečius.
Rašo A. B.

Čechoslovakija buvo pasimojus New Yorko pasaulinėj parodoje pasistatyti puikų pavilioną. Darbas buvo daugiau negu pusiau atvarytas.

Bet atsikeliame vieną gražią dieną ir ant žemlapio nebesurandame tos visos valstybės. Ją nušlavė naziška Vokietija.

Nebėra Čechoslovakijos, nebebus paviliono.

Bet ką daryti su pradėtu darbu? Vienas yra geras ir rimtas pasiūlymas: Lai ta vieta esti geležimis aptverta, o ant geležinių rėmų lai esti parašyta "Čechoslovakija." Svietas matys ir žinos, kaip ir kur ji dingo.

* * *

Naziai sako, kad visoje Vokietijoj tėra viso labo 100,000 lenkų. Tuo tarpu, girdi, vokiečių Lenkijoje priskaitoma iki 1,200,000.

"Netiesa," atšauna lenkų spauda. Ji sako, kad Lenkijoje vokiečių tesama apie 700,000, tuo tarpu Vokietijoje lenkų yra 1,200,000!

Bet jeigu Lenkijos ponai taip tursinsis prieš Hitlerį, kaip iki šiol, tai neužilgo visi lenkai priklausys Vokietijai. Čechų likimas laukia ir lenkus.

* * *

Užsienio Lietuviams Remti Draugijos pirmininkas ponas Skipitis lankėsi Pietų Amerikoje. Nekaip, matyt, jam ten sekėsi.

"Pasaulio Lietuvyj" (No. 4, 1939) ponas Skipitis dejuoja:

"Tarp kitų dalykų DULR pirmininkui buvo karščiausiai prikaišiojama: kodėl Lietuvoj nedemokratinė santvarka, kodėl Lietuva nepalaikanti Ispanijos liaudies, kodėl Lietuva nekovojanti su karu ir fašizmu, kodėl Lietuva atidavusi Vilnių, kam Lietuva šelpianti užsienio lietuvius ir tt. ir tt.

"Visų tų kaltinimų, rodos, ir jaučio odoj nesurašytum!"

* * *

Klausimai ir kaltinimai buvo pamatuoti. Ponas Skipitis į juos atsakyti negalėjo. Ir taip sugrįžo iš Pietų Amerikos nieko nelaimėjęs.

* * *

Nevisada Mussolinis taip mylėjo vokiečius, kaip "myli" dabar. Kai jis buvo socialistas, dar 1915 metais, savo laikraštyje "Popolo d'Italia," Mussolinis rašė:

"Amžinai minima bus istorijoje ta diena, kada išsigimėlio Kruppo ginklų fabrikai Essene bus sumaitinti liepsnai, kuri apšvies visą Europą ir apvalys Vokietiją.

"Vardan nesuskaitomos daugybės karo aukų, kurį sukūrė bestijiškas Vokiečių užsispyrimas, Esseno miestas, miestas kanuolių, turi būti sulygintas su žeme. Tiktai ir tiktai tada vokiečiai plėšikai ir žmogžudžiai gal galės atgauti teisę priklausyti visuomenei."

Bet miestas Essen su visomis kanuolėmis tebegyvuoja, tiesiog bujoja, o Mussolinis su Hitleriu į barzdą bučiuojasi.

Smetona Jau Atidavė Klaipedą

LIETUVOS VOKIEČIUS HITLERIS NAUDOS KAIP SAVO ĮRANKIUS PASIGLEMŽT VISĄ LIETUVĄ; JŲ LIETUVOJE YRA 35 TŪKSTANČIAI

Kaunas, kovo 22. — Lietuvos valdžia bijo, kad Vokietijai neužteks vien Klaipėdos krašto. Įžiūrima, kad Hitleris reikalaus "teisių" gyvenantiems Lietuvoj naziškiems vokiečiams. O Lietuvoj vokiečių yra apie 35,000.

Tie lietuviški vokiečiai jau bruzda ir reikalauja sau "tautinių teisių." Jų reikalavimai yra tokie, kokius statė Čechoslovakijoj likę vokiečiai naziai po to, kai buvo nuo Čechoslovakijos atplėštas "vokiškas" Sudetų kraštas ir prijungtas Vokietijai.

Čechoslovakijoj likę vokiečiai naziai tada iš vidaus dirbo kaip Hitlerio įrankiai, iki jis užėmė visą Čechoslovakiją ir užkorė jai savo "globą"-protektoratą.

Lietuvos valdžia nužiūri, kad Hitleris naudos ir lietuviškus vokiečius nazius kaip savo padėjėjus, ypač sudaryt priekabes, su kuriomis Vokietija galėtų paimt visą Lietuvą į savo "globą."

ANGLIJA APLEIDŽIA LIETUVĄ

London, kovo 22. — Anglijos valdžios atstovas pareiškė, kad Anglija "neturi jokios pareigos padėt Lietuvai" prieš Vokietiją.

Karo Stovio Panaikinimas Klaipėdoj Labai Patarnavo Naziams

Kaunas, kov. 22. — Per pusmetį pirma, negu Lietuvos valdžia atidavė Klaipėdos kraštą Vokietijai, naziai jau faktinai viešpatavo tame krašte. Naziam įsigalėt ten ypač padėjo panaikinimas karo stovio Klaipėdijoj. O karo stovis ten buvo palaikomas nuo Klaipėdos prijungimo Lietuvai 1923 metais iki 1938 m. lapkričio 1 d.

Kaip tik Lietuva panaikino karo stovį Klaipėdijoj, tuojaus naziai ėmė ten organizuot savo rudmarškinių smogikų būrius; ištaškė buvusias darbo unijas, vietoj jų įvedė savo hitlerišką "darbo frontą"; pašalino lietuvių policiją ir nuplėšė Lietuvos valstybės ženklus nuo viešų įstaigų. Tie naziai terorizavo visus Hitleriui priešingus gyventojus, ir per smurtą ir klastas sudarė sau 87 procentus ir vieną dešimtadalį balsų rinkimuose Klaipėdos seimelio, pernai gruodžio 12 d.

Tuos rinkimus naziai pravedė lygiai tokiais būdais, kaip kad po Hitlerio komanda pravedami neva "rinkimai" Vokietijoj,—rašo New Yorko Times korespondentas.

Klaipėda. — Visas Lietuvos "laivynas" išplaukė iš Klaipėdos.

Vokietijos Pažadai Lietuvai "Mainais" už Klaipėdos Kraštą

Kaunas, kovo 22. — Vokietijos valdžia žadėjo Lietuvai duot lengvatas Klaipėdos prieplaukoje, jeigu Lietuva be pasipriešinimo užleidžia Vokietijai Klaipėdos kraštą. Nazių vyriausybė taipgi ketina atsižvelgt į ekonominius Lietuvos reikalus, jei Lietuva be kovos atiduoda Vokietijai Klaipėdą.

Pranešama, kad jei Lietuva gražiuoju perleidžia Vokietijai Klaipėdą, tai Hitleris "užtikrina" Lietuvai dabartinius jos rubežius.

(Bet atsimenate, kas išėjo iš tokio "užtikrinimo" Čechoslovakijos rubežių po Sudetų krašto atplėšimo nuo jos.)

LENKIJA ATSISAKO NUO PAREIŠKIMO PRIEŠ NAZIUS

London, kov. 22. — Anglija siūlė, kad Francija, Sovietai, Anglija ir Lenkija išleistų bendrą pareiškimą, kuriuom perspėtų Hitlerį nuo tolesnių užpuolimo žygių. Lenkijos valdžia atsisakė dėt savo parašą po tokiu pareiškimu.

Bucharest, Rumunija. — Pasieniniuose susikirtimuose tarp rumunų ir besibriaujančių vengrų kariuomenės nukauta keli kariškiai iš abiejų pusių.

Klaipėda, kov. 22. — Naziai užėmė radio stotį ir visas buvusias Lietuvos įstaigas.

Anglija Stengiasi Išprovokuot Nazių Karą Prieš Sovietus

Maskva. — Anglijos ir Francijos valdovai elgiasi kaip provokatoriai prieš Sovietų Sąjungą. Iš vienos pusės, jie kursto Hitlerį prieš Sovietus, o iš antros pusės, stengiasi taip "sutaisyt" dalykus, kad tik vieniem Sovietam tektų kariaut su naziais.

Anglijos valdžia kovo 18 d. pranešė Sovietam, kad atrodo, jog Vokietija ruošiasi užpult Rumuniją. Anglijos valdovai klausė, ką Sovietai darytų tokiame atsitikime.

Sovietų vyriausybė pripažino nazių pavojų Rumunijai ir kitoms šalims rytinėj Europoj; todėl **Sovietai pasiūlė Anglijai sušaukt Anglijos, Francijos, Rumunijos, Lenkijos, Turkijos ir Sovietų konferenciją, apsvarstyt ir nutart, kaip tos šešios šalys turėtų išvien veikt, idant atremt Hitlerio žygiavimą prieš silpnesniąsias šalis.**

Bet Anglijos valdžia atmetė šį daiktišką Sovietų pasiūlymą. Anglų valdovai pareiškė, kad tokia konferencija būtų "pirma laiko."

Iš savo pusės, Anglijos valdžia tik šneka apie diplomatinius pasitarimus tarp Anglijos, Francijos, Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Anglijos pasiūlymo prasmė siekia tik tiek — susitart šioms keturioms šalims tik tada pradėt tartis, kas daryt, kada Hitleris jau darys naujus žygius į rytus ar į rytų pietus. Bet **šitoks Anglijos pasiūlymas nėra niekas daugiau, kaip tik manevravimas, kuris palieka Hitleriui laisvas rankas.**

Tuo pačiu laiku Anglija ir Francija skleidžia girdus per pasaulinę spaudą, būk Sovietai "žadėję vieni patys gint Lenkiją ir Rumuniją," jeigu naziai užpultų tas šalis. Suprask, jeigu Sovietai vieni jų negintų, tai jie "neatliktų savo pareigos." **Ar čia ne aišku, jog Anglijos ir Francijos politikieriai stengiasi tik supjudyt Sovietus karan su Vokietija, o patys laikytis nuošaliai?**

Bet Sovietų vyriausybė atžymi faktą, kad **nei Lenkija nei Rumunija iki šiol net nesikreipė į Sovietus padėt jom apsigint, jeigu Hitleris užpuls Lenkiją ar Rumuniją.**

ORAS

Šilčiau ir giedra.

LIETUVOS VALDŽIA NUTARĖ PERVEST KLAIPĖDĄ HITLERIUI; KLAUSIA ANGLIJOS, FRANCIJOS, ITALIJOS IR JAPONIJOS, KĄ JOS DĖL TO PASAKYS; BET JOS NEUŽTARIA LIETUVOS

Klaipėda, kovo 22. — Vokietijos kariuomenė iš Rytų Prūsijos jau įžengė į Klaipėdos kraštą. Hitleris nelaukė, kol Lietuva gaus atsakymą iš Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos į Lietuvos klausimą: ar jos sutinka, kad Lietuva užleistų Vokietijai Klaipėdą.

Kaunas, kovo 22. — Lietuvos vyriausybė iš esmės jau sutiko užleist Klaipėdos kraštą Vokietijai. Smetonos valdžia jautėsi priversta pasiduot Hitlerio grumojimui; jis grąsino pasiųst Vokietijos armiją į Klaipėdą, jeigu Lietuva greitai neperves naziams Klaipėdos.

Dabar telieka tik viena "ceremonija," kol Klaipėdos kraštas bus galutinai pervestas Vokietijai. Lietuvos valdžia dar kreipiasi į Angliją, Franciją, Italiją ir Japoniją, — ką jos dėl to sakys. Mat, tų keturių šalių valdžios 1924 m. gegužės 8 d. Paryžiuje pasirašė sutartį, kad Lietuvai uždrausta užleist Klaipėdos kraštą be Anglijos, Francijos, Italijos ir Japonijos sutikimo.

Visai aišku, kad Italija ir Japonija pataria Lietuvai perleist Klaipėdą Vokietijai. Suprantama, jog su tuom sutiks ir Anglija ir Francija. Niekas nemano, kad jos padėtų Lietuvai ginti Klaipėdą arba pačiai apsiginti, jeigu dėl to kiltų karas su Vokietija.

Naziai Grumojo Sunaikint Lietuvą, Jeigu Ji Šauksis Pagelbos

Pernai gruodžio 12 d. Anglijos ir Francijos valdovai padarė pastabą Hitlerio valdžiai, išreikšdami "viltį", kad Vokietija "patars" klaipėdiškiams naziams laikytis to krašto konstitucijos.

Bet Vokietijos valdžia per savo spaudą tada labai piktai atsakė į tą švelnutėlę pastabą Anglijos ir Francijos. Ji užreiškė: net jeigu Lietuva tiktai atsišauktų Francijos ar Anglijos pagelbos dėlei Klaipėdos, tai būtų "savižudystė" Lietuvai. Vadinasi, jei Lietuva bent išdrįstų prašyt užtarimo, tai naziai šturmu užpultų ir sunaikintų Lietuvos valstybę.

Hitleris Grąsina Ginkluotais Veiksmais

Greitai atiduot Klaipėdą Vokietijai pareikalavo užsieninis Hitlerio ministeris J. von Ribbentrop, kada pas jį Berlyne atsilankė Lietuvos užsieninis ministeris Juozas Urbšys. Jeigu Lietuva nepasiskubins, tai įvyks "ginkluotų susikirtimų,"— pagrumojo Ribbentrop.

Vokietijos valdžia "persergėjo" Lietuva: Jei Klaipėdos krašte atsitiktų bent kokios "riaušės" pirma, negu Lietuva pasitrauks iš to krašto, tai Vokietijos armija maršuotų į Klaipėdą "padaryt ten tvarką." O Klaipėdos naziai buvo priruošti bet kada sukelt riaušes ir tuomi duot priekabe Hitlerio armijai žygiuot į Klaipėdą.

Rytų Prūsuose, arti Klaipėdos sienos, sutelkta per 40,000 nazių armijos grąsint Lietuvai.

Kas Atiduodama Vokietijai

Klaipėdos pervedimą Vokietijai sprendė Lietuvos ministerių kabinetas, pirmininkaujant p. Smetonai. Tą klausimą svarstė ir slaptas posėdis Lietuvos "seimo," be Klaipėdos vokietininkų atstovų. Taip ir nutarta atiduot Vokietijai Klaipėdos kraštą su 160 tūkstančių gyventojų ir 853 ketvirtainėmis myliomis ploto.

Pirma Užtikrint Darbus, Tada Mažint Taksus, Sako Rooseveltas

Washington. — Kapitalistus atstovaujantieji kongresmanai ir senatoriai, republikonai ir atgaleiviai demokratai, kelia lermą, reikalaudami numušt taksus fabrikantam ir kitiem pelnininkam.

Į tuos riksmus prezidentas Rooseveltas atsakė, kad jis sutiktų sumažint taksus nuo pelnų tik tada, jeigu tie ponai užtikrintų darbą milionams bedarbių, kurie dabar palaiko gyvybę tik iš valdiškų viešųju darbų ir tiesioginių pašalpų.

EXTRA

HITLERIS VAŽIUOJA Į KLAIPĖDĄ

Berlin, kov. 22. — Karo laivu "Deutschland" Hitleris išplaukė iškilmingai įžengt į Klaipėdą.

Naziai jau užėmė visus rūmus Lietuvos buvusios valdžios Klaipėdijoj.

Berlyno naziai džiaugiasi, kad su Klaipėdos praradimu Lietuva bent ekonominiai lieka visai priklausoma nuo Vokietijos.

Lietuvos valdžia kiek pirmiau pradėjo statyt prieplauką prie Šventosios upės žiočių, bet dar daug laiko praeitų, iki ten garlaiviai galėtų įplaukti.

Bucharest, Rumunija. — Žydas zakristijonas nušovė vieną nazi vokieti, užėjusį "paškudyt" žydų kapus. — Tai vėl priekabė Hitleriui prieš Rumuniją.

Lietuvos Armija Kraustosi iš Klaipėdos; Žmonės Bėga nuo Nazių

Kaunas, kov. 22. — Lietuva skubiai iškrausto savo armiją, ginklus ir valdininkus iš Klaipėdos krašto. Traukiniai užsikimšę kareiviais.

Persigandę nazių, bėga žydai iš Klaipėdos krašto į Lietuvą. Urmu bėga ir daugis lietuvių šeimynų. Laimingi jaučiasi tie, kurie gauna įsibrukt į traukinį ar pavažiuot automobiliu ar arkliniu vežimu. Bet daugelis turi eit pėsti ir neštis ar ratukais vežtis šiokią tokią nuosavybę.

Visi keliai iš Klaipėdijos į Lietuvą užsigrūdę automobiliais, vežimais ir pėsčiais bėgliais, kurie stengiasi pasprukt pirm negu Hitleris užvaldys Klaipėdą.

NAZIŲ KARIUOMENĖ SUSTABDĖ BĖGANČIUS IŠ KLAIPĖDOS

Kaunas, kov. 22. — Vokietijos smogikų kariuomenė perėjo Klaipėdijos sieną ties Skirvyte, nuginklavo pasieninę Lietuvos policiją ir sustabdė tavorinius traukinius ir trokus, kuriais bėgo žmonės į Lietuvą, vežtamiesi savo nuosavybę.

SMETONA ĮVEDĖ KARO STOVĮ LIETUVOJ

Kaunas, kov. 22. — Klaipėdos atidavimas Vokietijai taip sujaudino lietuvius, jog Smetonos valdžia įvedė "laikiną" karo stovį visoj Lietuvoj.

Siunčiama Lietuvos valdžios delegacija į Berlyną dėlei reikalų užbaigimo Klaipėdos krašte.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLSHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President - - - Jos. Kairys
Vice-President - - A. Lideikis
Secretary-Treasurer - D. Sholl
Editor - - - - Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Foreign countries, per year	$6.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Francijoj

Suteikimas Daladieriui diktatoriaus galios gali labai pakenkti ne tik to krašto žmonių gerbuviui, bet ir apsigynimui nuo išlaukinio priešo, fašizmo.

Tiesą, tąją galią Daladieriui suteikė parlamentas—reakcinis jo sparnas. Bet tai didelė klaida. Reakcininkai, vykindami gyveniman savo užmačias, labai dažnai meškiškai savo kraštui pasitarnauja.

Todėl visai vietoj to krašto socialistų ir komunistų bendras protesto pareiškimas prieš diktatorystę. Reikia atsiminti, kad ji pirmiausiai bus nukreipta prieš darbo žmones. Daladieras—reakcininkas. Tai ko-autorius Municho išdavystės. Tai žmogus, kuris tik nelabai senai taip labai spjaudė ant darbininkų ir ugnimi malšino streiką.

Jis norės visą krašto gynimo naštą suversti ant darbo žmonių—vyriausiai—darbininkų. Štai kodėl to krašto darbo unijos ir visas darbininkų judėjimas reikalauja, kad diktatorystė būtų panaikinta.

Argi gali kraštas gintis, kai jo geriausiems sūnams ir dukterims bus suvaržytos laisvės, gyvenimas nužemintas iki žemiausio lygmens? Aišku, ne!

Šitoj nelemtoj valandoj Francijos darbo žmonės privalo juo tampriau susijungti, juo labiau cementuoti savo vienybę. Tik tokiu būdu veikiant, Daladieras gerokai pagalvos pirmiau, negu jis puls darbininkų judėjimą.

Kovo 27 d. Clevelande

Sekantį pirmadienį Clevelande prasidės automobilistų darbininkų unijos suvažiavimas. Po ilgų kovų su lovestoniečiais, kurių rankose buvo skaldytojas Martinas, unijos lokalų atstovai suvažiuos, savo jėgas sukonsoliduos ir žygiuos pirmyn prie didesnių laimėjimų.

Nesenai Detroite Martinas buvo sušaukęs savo suvažiavimą, kuriame buvo atstovauta tik 17,000 narių; kiti visi automobilistai eina su Thomasu, su CIO.

Taigi šis automobilistų suvažiavimas bus labai svarbus ne tik patiems automobilių pramonės darbininkams, bet ir viso krašto darbininkiškam judėjimui.

Svarbus Dokumentas

Šios dienos "Laisvėje" (šiame pačiame puslapy) skaitytojas rast "Atvirą Laišką Lietuvos Draugams, Gyvenantiems Užsienyj." Tai svarbus dokumentas. Kiekvienas privalo jį perskaityti ir perskaičius veikti.

Teisingai Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas sako, kad šitoje Lietuvai pavojingoje valandoje mūsų "moralinė paspirtis Lietuvos tautai turi didžiausios reikšmės."

Voldemarininkai leidžia Lietuvos žmonėse paskalas, būk "užjūry gyvenantieji lietuviai remia jų sąmokslą."

Aišku, tai ne tiesa. Bet jie tai daro tam, kad patraukus daugiau Lietuvos žmonių į hitlerinį-voldemarinį frontą.

Lietuvos tauta niekad tokio baisaus pavojaus neturėjo, kokis šiandien jai gręsia. Todėl mūsų, Amerikos lietuvių ir viso pasaulio lietuvių balsas, mūsų darbas gali labai daug padėti mūsų tautai iš to pavojaus išsigelbėti.

"Kiekvienas jūsų žodis moraliniai stiprina Lietuvos liaudies kovą, kiekvienas jūsų centas mums padės sekmingai vesti kovą dėl Lietuvos laisvės," sako atsišaukimo pabaiga.

Padėkim mūsų broliams užjūry ginti Lietuvos nepriklausomybę. Padėkim Lietuvai gyvai išlikti.

Reikalinga Skaitymo ir Platinimo Knyga

Pereitais metais Sovietų Sąjungoj išėjo iš spaudos to krašto Komunistų Partijos istorija. Ją parašė Partijos Centro Komitetas; joje daug darbo įdėjo J. Stalinas. Istorija Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos, tai yra istorija visos Sovietų Sąjungos. Šis svarbus dokumentas parašytas labai paprasta kalba ir, palyginti, trumpai.

Rusų kalboj knyga jau išsiplatino 15 milionų kopijų. Tai parodo, kaip to krašto žmonės domisi ta partija, kuri veda kraštą į komunistinį gyvenimą.

Anglų kalboj (Amerikoj) taipgi ši istorija yra išversta ir jos išleista 100,000 kopijų. Dabar tenka kiekvienam, galinčiam angliškai skaityti, ją įsigyti ir studijuoti.

"Lietuvos Žinios" Apie Mūsų Klerikalus

Kauno laikraštis ("L. Ž." vas. 25) rašo įžengiamąjį apie reikalingumą mums "realios tolerancijos." Pacitavusios krikščioniską obalsį **"mylėk artimą, kaip pats save"** ir humanistinį principą, **"nedaryk kitam to, ko nenori, kad tau būtų daroma,"** "L. Ž.", be kitko, sako:

"Štai, Amerikos lietuviai, gyvendami laisvės sąlygose ir netrukdomi susitarti bent ta prasme, kad sudarytų vieną, vien lietuviškumo obalsiu, centrą,—nesusitaria. Mus, metropolijos lietuvius, jie gana smarkiai pakaltina netolerantingumu, bet patys ėdasi ir susitarti negali, kad ir bendras šventes rengdami, kur kiekvienas lietuvis yra brangus."

Tiek galime pastebėti, kad prikišimas visiems Amerikos lietuviams stokos tolerantiškumo nėra tikslus. Didžiausi tolerancijos priešai yra klerikalai, reakciniai katalikų lyderiai. "Mylėk savo artimą, kaip pats save" principas jiems yra taip toli, kaip saulė nuo žemės.

Jie tai puikiausiai parodė Lietuvių Dienai Pasaulinėj Parodoj Ruošti Komitete.

Lietuvių Evangelikų Laikraštis

Klaipėdos lietuviai evangelikai pradėjo leisti savo savaitraštį "Tiesos Žodis." Pirmieji du numeriai užpildyti daugiausiai tikybiškais raštais.

Pasirodo, Lietuvos evangelikai nori susikonsoliduoti ir atsispirti prieš katalikus, kurie Lietuvoj sudaro didelę daugumą ir yra valstybinė religija.

Pasak Lietuvos spaudos pranešimų, pačioj Lietuvoj lietuviai evangelikai susiorganizavo į sąjungą, kuria bažnytinius chorus ir leidžia bažnytines giesmes.

Amerikos lietuviuos taipgi šian ir ten randasi evangelikų tikybos žmonių, bet jų dauguma žymiai sulaisvamanėjusi ir eina su pažangiuoju darbo žmonių judėjimu.

Atviras Laiškas Lietuvos Draugams, Gyvenantiems Užsienyj

Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto plenumo, įvykusio š. m. sausio m. pavedami, mes kreipiames savo šalies ir partijos opiaisiais reikalais į jus, draugai, gyvenantieji Šiaurės ir Pietų Amerikoj, sveikindami jūsų vedamą ištvermingą kovą prieš augančią fašistinę agresiją pasaulyj bei jos talkininkus savose šalyse ir linkėdami ko geriausio pasisekimo joje.

Draugai ir draugės! Mūsų Lietuva gyvena sunkų momentą. Jos nepriklausomybei gręsia nuožmus tautų priešas Hitleris. Dar tebegalanda dantis ir lenkų imperialistiniai sluoksniai. Tuo tarpu Lietuvos pajūryje—Klaipėdos krašte — įsigalėjo hitlerininkai, o visoj Lietuvoj pakėlė savo galvą seniai į hitlerinės Vokietijos lagerį persimetę voldemarininkai. Vienu tarpu aktyviai rėmė voldemarininkų sąmokslą ir katalikų bei liaudininkų vadovybių reakcinė dalis. Iš kitos gi pusės, Smetonos-Mirono valdžia, pavergusi šalį ir įvedusi didžiausią liaudies priespaudą, žingsnis po žingsnio kapituliuoja prieš Hitlerį, suteikia galimybės hitlerininkams-voldemarininkams vesti savo pragaištingą veikimą visoje Lietuvoje.

Šitose Lietuvos gyvybei pavojingose sąlygose mūsų partija buvo vienintėlė, griežtai išstojusi prieš visas jėgas, vedančias Lietuvą į pražūtį, arba sąmoningai ar nesąmoningai tam padedančias. Mūsų partija paskelbė kovą voldemarininkų vadovaujamam sąmokslui, kaip svarbiausiam Lietuvos priešui šią dieną. Ji taipgi stengėsi atplėšti nuo voldemarininkų sąmokslo ir tuos liaudininkus ir krikščionis demokratus, kurie buvo prie jo prisidėję. Ir mūsų kova susilaukė rezultatų. Liaudininkų ir katalikiškų organizacijų apačios pasmerkė savo kaikurių vadų susidėjimą su voldemarininkais. Šito rezultate jau girdimos žinios, kad ir liaudininkų bei katalikų vadovybės atsimetusios nuo voldemarininkų.

Tai didelis laimėjimas, tačiau jis dar jokiu būdu nepašalina pavojaus Lietuvos nepriklausomybės gyvenimui. Nors voldemarininkų sąmokslas palaužtas, bet jis dar nepašalintas. Nežiūrint to, kad liaudininkų ir katalikų vadovybės kaip ir atsimetusios nuo bloko su voldemarininkais, tačiau tikros kovos iš jų pusės dar nematom, o kai kas slaptai po senovei remia voldemarininkus. Kita vertus, Smetonos-Mirono valdžia aštrina terorą prieš tautą, atstatydama karo stovio paragrafus Lietuvos nepriklausomybės gynėjams ir neleisdama jai mobilizuoti savo jėgų kovai prieš Lietuvos priešus, kas tik silpnina Lietuvos atsparumą prieš fašistinius agresorius ir jų talkininkus šalies viduj. Mūsų linija CK plenumo nustatyta, aiški ir tvirta: sąjunga su visomis kovojančiomis už taiką valstybėmis, ypač rėmimasis galinga Sovietų Sąjunga, kova prieš agresorius ir duodamas jiems nuolaidas, pažeidžiančias Lietuvos nepriklausomybę, kova prieš voldemarininkus, kova prieš Smetonos vedamą kapituliacinę politiką fašistinių agresorių atžvilgiu ir teroro bei priespaudos politiką tautos atžvilgiu. Tai tas, kas šiandien Lietuvai yra gyvybiniai reikalinga. Vesdamą kovą už tai, mūsų partija visomis išgalėmis tebetelkia tautą kovai dėl ją atstovaujančios valdžios, kuri užtikrintų Lietuvos apgynimą, jos laisvę ir gerovę. Suvienyti visus už Lietuvos nepriklausomybę ir liaudies gerovę stovinčius sluoksnius—tai pagrindinė mūsų laimėjimo sąlyga. Ir tai ne lengvas darbas. Mūsų partija jau ne kartą stengėsi tampriau susirišti su opozicinėmis partijomis, taipgi su katalikiškomis organizacijomis, bet dėl jų reakcinių elementų trukdymo vienybė neįvykdavo, nors šitų partijų žemumose mes rasdavom didelio pritarimo mūsų vienybės šauksmui, o kai kur pasiekdavom ir bendradarbiavimo. Nenuleisdami rankų mes ir toliau tebevesime kovą už šito bendradarbiavimo įvykdymą visos Lietuvos maštabe, kaip vienintėlio būdo sekmingesnei kovai dėl Lietuvos laimės. Kiekvieną susikūrusios vienybės žydinėlį mes rūpinsimės plėsti iki visos tautos suvienijimo. Ir mes neabejojam, kad Lietuvos tauta įgyvendins šitą vienybę, nes tai yra jos gyvybinis reikalas.

Draugai ir Draugės! Šitoje kovoje jūsų moralinė paspirtis Lietuvos tautai turi didžiausios reikšmės. Ne veltui voldemarininkai leidžia paskalas, būk užjūry gyvenantieji lietuviai remia jų sąmokslą. Jūsų balsas prieš siaučiantį fašistų terorą Lietuvoj nemaža padėjo mūsų liaudžiai, ne vieną auką išplėšė iš fašistų nagų, ne vienai šeimynai maloniai nušluostė skaudžias ašaras. Jūsų vedamoji plati kampanija dėl amnestijos politiniams kaliniams—Lietuvos nepriklausomybės gynėjams—kelia draugų, pūvančių kalėjimuos, ištvermę, sušildo jų širdį broliško solidarumo jausmais, o plačioje liaudyje jos pasiryžimą kovai. Mes kviečiam jus, Lietuvos bičiuliai, ir toliau tebevesti šį kilnų pagelbos darbą, vis labiau ir labiau jį stiprinant. Mes kviečiam jus taipgi vesti kovą, kad numaskuoti voldemarininkus ir jų bet kuriuos bendrininkus, prieš Smetonos valdžios kapituliacinę politiką, prieš jos taikomą liaudžiai terorą, už Lietuvos nepriklausomybės gynimą, už Lietuvos laisvę ir gerovę. Ir mes neabejojam, kad jūsų balsas bus rimtas svoris šiandieninėje Lietuvos liaudies kovoje.

Draugai ir draugės! Nors žinom, kad jums taipgi nemaža reikalinga lėšų kovoje prieš besiveržiantį reakciniai-fašistinį judėjimą savo šalyse, tačiau, sunkių apystovų spiriami, mes dristame į jus kreiptis ir dėl medžiaginės paramos. Mes nepamiršom jūsų milžiniškos paramos įvykus fašistiniam perversmui, mes nepamirštam jūsų suteiktos paramos vėliau, mes tikim, kad ir šiuo sunkiu momentu mes susilauksim iš jūsų medžiaginės paramos. Dėl mūsų partijos nelegalios padėties, dėl skurstančios mūsų liaudies būklės, lėšų gavimas labai yra apribotas. O mūsų spaudos leidimas ir jos pateikimas liaudžiai, esant nelegalioms sąlygoms, labai sunkus. Tačiau mes dedam didžiausias pastangas, kad savo spaudą galėtume išlaikyti, kuri ypač svarbų vaidmenį suvaidino ir tebevaidina šiuo įtemptu momentu. Mes nesivaržydami pasakysim, kad nelegalūs mūsų partijos darbininkai, žvalgybos persekiojami, gyvena sunkiausioj materialinėj padėtyj, kad tik galėtų tęsti kovą. Tai ir verčia mus prašyti sustiprinti jūsų teikiamą medžiaginę paramą mūsų partijai ir jos spaudai. Kiekvienas jūsų žodis moraliniai stiprina Lietuvos liaudies kovą, kiekvienas jūsų centas mums padės sekmingai vesti kovą dėl Lietuvos laisvės.

Su draugiškais linkėjimais,
Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitetas.
Kaunas. 1939 m. vasario mėn.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS

Aukštoj technikos mokykloj labai jaučiamas voldemarininkų veikimas. Mokykloj susikūrė voldemarininkų grupė, kuriai vadovauja studentai. Pačioj technikos mokykloj voldemarininkiškai veikia technikos mokyklos skautų vadas. Jis dalino visiem "Bendrą Žygį" ir verbuoja savo šalininkus. Sunki technikos mokyklos mokinių būklė lengvina voldemarininkams jų darbą. Mokyklos direktorius šįmet uždraudė technikos mokyklos mokiniams dirbti kokį nors pašalinį darbą. Daugumas mokinių iš provincijos ir jie negali be pamokų ar šiaip apmokamo darbo išsiversti. Be to, visi mokiniai vienos savaitės bėgyje turėjo įsitaisyti uniformą. Voldemarininkai išnaudoja mokinių nepasitenkinimą ir nešykšti demagoginių pažadų. Pažangūs mokiniai turi organizuoti technikos mokinius kovai už jų reikalavimus ir nukaukuoti voldemarininkus kaip tikrus Hitlerio agentus.

—o—

Antrojoj ir trečiojoj gimnazijoj irgi smarkiai pagyvėjo voldemarininkų veikla. Voldemarininkai verbuoja sau šalininkus iš mokinių tarpo, naudodami tokius "idealistinius" sumetimus: Voldemarui atėjus prie valdžios, visi jo šalininkai - mokiniai, baigę gimnaziją, gausią valdininkų vietas.

—o—

Draugai mokiniai! Netikėkit voldemarininkų demagogijai. Voldemarui atėjus prie valdžios, mes gausim vokiečių smogikų valdininkus, kurie čiulps mūsų tautos kraują, kaip jie tai daro Čechoslovakijoj.

—o—

Ūkmergė. — Tarp jaunimo labai paplito pažangus jaunimo žurnalas "Mūsų Jaunimas." Bet daugelis skundžiasi, kad jis mažai duoda Lietuvos gyvenimo klausimais.

—o—

Kaune susiorganizavo visa eilė darbininkų kliubų. Bet jie neturi patalpų ir lėšų dirbti, kaip reikiant. Darbo rūmai šiem darbininkų kliubam niekuo nepadeda. Pav., odininkų kliubas kreipėsi prie darbo rūmų prašydamas nors patalpa aprūpinti, bet darbo rūmai atsakė, kad patalpų neturi, bus...kai pastatys naujus darbo rūmus.

—o—

Kaune įvyko žydų-lietuvių susiartinimo vakaras. Visa eilė lietuvių rašytojų, kaip Cvirka, Liūdas Gira, Šimkus ir kiti išstoja prieš antisemitizmo plitimą Lietuvoj. Labai gaila, kad vakaro rengėjai paskyrė labai aukštas kainas (nuo lito) ir tuo atėmė galimybę ateiti žydų ir lietuvių darbininkų jaunimui.

Klausimai ir Atsakymai

KLAUSIMAS:

Aš pribuvau Amerikon būdama 15 metų amžiaus. Prabėgus trims metams, mano tėvas tapo šios šalies piliečiu. Dabar aš esu 25 metų amžiaus, nebuvau apleidus šios šalies ir esu ženota su Amerikos piliečiu. Taip pat balsuoju. Bet aš norėčiau turėti pilietines popieras ir jas gauti savo mergišku vardu. Ar galėčiau?

Ateivė.

ATSAKYMAS:

Kiek mums žinoma, jūs lengvai galite gauti pilietines popieras, bet jokiu būdu ne savo mergišku vardu. Turi jieškoti popierų savo dabartiniu pasivadinimu, kaipo ženota moteriškė.

Roosevelt Perspėja Kongresą Nežaist Bedarbių Reikalais

Washington. — Prezidentas Roosevelt padarė pareiškimą kongresui, kad jis turi paskirt dar 150 milionų dolerių viešiem WPA darbam iki liepos 1 d., ir persergėjo kongresmanus ir senatorius, jog ant jų guls atsakomybė, jeigu kongresas nepaskirs reikalaujamos sumos pinigų pašalpiniams darbams. Roosevelt as nurodė, kad jei valdžia negaus tam 150 milionų dolerių, tai turės būt išmesta iš WPA darbų 1,300,000 darbininkų, o priskaitant jų šeimynų narius, tai sudarys 5 milionai beduonių.

Jei kongresas greit neskirs $150,000,000 tiem šalpos darbam, tai jau iki balandžio 1 d. turės būt atleista iš WPA darbų 400,000 darbininkų, kaip priminė prezidentas.

Prieš tą prezidento reikalavimą suka ratą atžagareiviai demokratai, šalies viče-prezidentas Garner, kongresmanas Cox, Woodrum ir kiti panašūs, veikdami išvien su republikonais.

Varšava, kov. 21. — Lenkija bijo, kad Hitleris užvaldydamas Klaipėdą, dar labiau sustiprės prieš Lenkiją.

Roma, kov. 21. — Fašistai pasmarkino reikalavimus pervest Italijai įvairias Francijos žemes.

Francijos Senatas Pripažino Daladieriui Diktatūrą

Paryžius. — Senatas 286 balsais prieš 17 priėmė ministerio pirmininko Daladiero reikalavimą — duot jam diktatorišką galią iki gruodžio mėnesio šiemet savo patvarkymais naikint įstatymus, laimėtus Liaudies Fronto, ir taipgi leist Daladierui savais įsakymais daryt įvairias permainas. Daladieras kalbėjo, kad tokia galia esanti jam reikalinga "geriau apgint šalį."

Suprantama, kad vienas pirmųjų Daladiero žingsnių dabar tai bus naikint 40 valandų darbo savaitės įstatymą.

Kiekvienas miestas ir miestelis turi ką nors surengti "Laisvės" naudai.

Mano Diskusijos su Klieriku

Turiu jauną klijentą, kuris deda dideles pastangas ir neša nemažai vargo, idant tapus kunigu. Vargas jam tame, kad jis turi sau užsidirbti ir gyvenimą ir mokyklos iškaščius. Iš šalies žiūrint, net gaila darosi, mantant jaunuolį taip pasiryžusį ir pasišventusį atsiekti pasibrėžto tikslo, nepaisant nei vargo, nei išlaidų...

Kadangi jis man pasisakė savo tikslą ir pageidavimą jo atsiekimo, pasisakiau jam ir savo prieštaravimą ir netikėjimą dievams ir religijoms. Tas uždegė jaunuolį su manim diskusuoti ir mėginti mane pertikrinti ir vėl sugrąžinti prie tikėjimo. Taip, matytis, jie yra mokinami savo mokytojų.

Nedaugel progų turint pasikalbėti, tie mūsų pasikalbėjimai tęsdavosi gan ilgai ir be pageidaujamų rezultatų iš jaunuolio pusės. Tas, pastebėjau, jam pasidarė nuobodu, vienas dalykas, o kitas — jis pritrūko pavyzdžių ir argumentų, ir jau turėjo tūluose atvėjuose net su mano nusistatymu sutikti. Tas jau turėjo, tikrai sakant, mūs tokias diskusijas užbaigti ir skaityti be pasekmių.

Tačiau, kaip toj anglų kalboj priežodis sako, "Kur yra noras, ten yra ir išeitis," nelabai senai mano klierikas sugrįžo su nauja vilčia, ir priėjęs prie manęs, šypsodamasis, sako:

—Deruosi, jog tu prieš šitą argumentų neturėsi, ir turėsi sutikti, kad mano pusėj tiesa. Štai šv. Jono evangelija. Ar nepasivelintum perskaityti? — ir duoda man mažą raudoną knygelę.

Turiu prisipažinti, kad aš šventųjų raštų nebuvau skaitęs; vis pasitikėjau kitų peržvalgomis, ištraukomis. Vienok vėlesniu laiku pradėjau žingeidauti ir norėti pats kiek jų perskaityt. Taigi šis būsiančio kunigo pasiūlymas pasitaikė kaip tik laiku. Mielu noru priėmiau jo pageidavimą.

Ne kiek to rašto, tai ne kiek laiko ėmė ir skaityti. Kaip be matant, visa jos medžiaga buvo mano galvoj.

Tiesa, ne kažin kiek esu ką daug skaitęs, tačiau ir nemažai, bet tokio nuobodaus ir tokio tuščio rašto nesu skaitęs niekados, kaip ta šv. Jono evangelija.

Neturiu mažiausio noro įžeisti tikinčiuosius, nes tarp jų yra gan puikių žmonių. Bet jeigu tikėti šv. Jono raštui apie Dievo buvimą, apie Kristaus buvimą paties Dievo, ir jo "prirodymams," tai žmogus turi būti arba nepajėgiąs savarankiai protauti, arba apsimetėlis ir suvedžiotojas.

Kiek galima iš to silpno ir nuobodaus rašto pastebėti, tai rašytojas skleidžia, noroms ar nenoroms, priešžydizmą, antisemitizmą. Jeigu ant tos knygelės nebūtų užrašyta, kad šv. Jono evangelija, tai dikčiai norėtūsi manyti, jog tai Hitlerio gremėzdiškai rašyta propaganda prieš žydus. Kas antras ar kelintas sakinys, pasakyta kas nors prieš žydus, kokie jie esą negeri ir tt.

Kadą Kristus nuėjęs į Samatrą ir Damaskus, tai ten žmonės tuojau įtikėję, kad jis Kristus-Dievas, be jokių didelių stebūklų. Bet kada jis sugrįžęs į Jeruzalę, rodydamas visokius stebūklus, — praregindamas aklus, prikeldamas iš numirusių jau supuvusį, vaikščiodamas virš vandens, — tai žydai iš jo tik juokės ir grąsino nužudyti — pagalios ir nužudė.

Kuomet Jonas kalba apie kitus žmones ir tautas, tai juos vadina žmonėmis. Bet kada jis kalba apie žmones žydijoj, Jeruzalėj, tai juos vadina žydais. Ir abelnai: kurie tikėjo Kristų esantį dievu, tie vadinami žmonėmis; kurie ne — žydais. Net ir pats Kristus pasakęs:

—Jūs žydai todėl nenorite man tikėt, kad jūs pilni velnių.

O pasakoti religiniams žmonėms, būk žydai pilni velnių, yra agitavimas jų prieš žydus.

Idant įrodyti daugiau, kaip žydai esą neverti šios žemelės, šv. Jonas pasakoja įvykį prie Piloto. Kada Kristus buvęs atvestas pas Pilotą būti nuteistu, tai Pilotas paskelbęs jį nekaltu tris ar keturis sykius, ale žydai taip pradėję šturmuoti ir reikalauti Kristaus nužudymo, kad Pilotas buvęs priverstas jų reikalavimą išpildyti, dėl ko jis ir rankas nusimazgojęs. Žydai šaukę ir reikalavę geriau tą žuliką ir vagį Barabošių išteisinti, ale Kristų — tą nekalčiausią — nužudyti.

Sakau, skaitant šv. Jono evangeliją, nieko daugiau nematai, kaip tik anti-semitizmą, prieššydizmo propagandą. Kas tik padaryta prieš Dievą-Kristų, kas tik padaryta negero, tas vis primetama žydams, žydams ir žydams. Reikia atminti, jog tais laikais, kaip ir dabar, žydai buvo labai didelė mažuma pasaulio žmonijos. Juk tada viešpatavo stipri Romos imperija su milionais vakarų Europoj gyventojų, kurie buvo taipgi nežydai, kaip ir šiandien.

Mes lietuviai iš Lietuvos, tikinti ir netikinti, labai gerai atmename tūlas giesmes, kurias giedodavome:

—Judošius pulką žydų prakeitųjų ėmė, su ugnimis, su vėzdais ėjo su virvėmis... Žydai ženklą pamatę, kaip šunės pasiutę, arba vilkai alkani avelę pajutę, Jėzų Kristų apšoko ir smarkiai nutvėrė, mušė, pešė, ant kaklo lenciugą užnėrė."

Tai baisi prieš žydų tautą giesmė, kuri, beveik žodis žodin, paimta iš šv. Jono evangelijos. O reikia nepamiršti to, kad jeigu ir buvo Kristus ir jis buvo gaudomas Jeruzalėj nužudyti, tai jį gaudė nevien žydai, ale ir romėnai. Juk žydai tada savo policijos Jeruzalėj neturėjo. Tas miestas tada buvo romėnų rankose, kurių ir policija buvo; tą parodo ir dabartiniuose krikščionių piešiniuose, tai ne kieno išmislas. O jeigu tą puolimą ir plėšimą darė romėnų policija ir kareiviai, kurie nebuvo žydai, tai kodėl ir jų neįvardinti, kam vien tik žydus tame kaltinti ir prieš jų tautą neapykantą skleisti?

Tikėsite ar ne, iš tos propagandos priežasties, pas tikinčius italus pasikalbėjimuose labai dažnai yra vartojamas žodis arba sakinys, "Kristaus užmušėjas," Sakysim, stovi keli italai, prieina tūlas žmogus prie vieno iš jų ir ką tai pakalba. Jis kitiems stovintiems nepažįstamas, tik tam, su kuriuo kalbėjo. Nepažįstamam pasitraukus, vienas iš stovinčių užklausia kalbėjusio:

—Kas tas vyras?

—Kristaus užmušėjas, — būna atsakymas. Kas reiškia — žydas. O toks nuolatinis atkartojimas tokio posakio negali nepaveikti į silpniau protaujančius žmones, arba į bile kurį. Taigi tarp tikinčiųjų italų prieššydiškumas nemažai gyvuoja, kaip ir pas tikinčiuosius lietuvius.

Ką žydai padarė ir kuomi prasikalto kitoms tautoms du tūkstančiai metų atgal, negaliu suprasti. *A. Gilman.*

Danzigo Naziai Tik Laukia Hitlerio Žodžio

Danzig. — Vienas nazis atstovas Danzigo valdžios pareiškė, kad "laisvasis" Danzigo kraštas tik laukia nutarimo iš Berlyno grįžt prie Vokietijos (panaikinant Lenkijos teises Danzige.)

Geneva. — Atvyko Tautų Lygos komisionierius Danzigui, dr. Burckhardt de Reynold. Jis duos Lygos komisijai pranešimą apie krizį, gręsiantį Danzigui.

Clevelando Kronika

Aukos Lyriečių "Parei"

Čia yra vardai, kurie aukavo pinigais ir daiktais dėl Miss Jannette Jankauskaitės ir Lyros Choro parės, kuri įvyko vasario 19 d.

Šios aukos yra sukolektuotos per drauges M. Valentą ir O. Gendrėnienę.

Viso pinigų buvo $28.95 ir daug maisto.

Adella Bekevic aukavo cake.

Tillie Raulušaitukė, ¼ bačką alaus.

A. Dočkus 25c.

Bennis Fruit Mkt., Fruit Basket.

Mrs. Karol, $1.

Žukienė, keletą pajų.

Andriušiūnienė, keletą pajų.

Eleynor Verikis, cake.

Petruškienė, meat loaf.

J. A. Vaupša, $1.

P. Kurulis, $1.

P. Boika, $1.

J. Stripeika, 25c.

Jones Slapnik, Sr., 6102 St. Clair Ave. $3 vertės kvietkų.

Ona Gendrėnienė aukavo beskę bulvių ir dvi kvortas namie raugintų agurkų.

Joe Palton, 7805 Superior Ave., $1.75.

S. N. Simans, $1.

B. Kirstukas, 25c.

F. Bauža, 50c.

R. Dominaitis, 50c.

Venslovienė, 25c.

Paltonavičiai, $1.10.

Anckaitienė, 25c.

J. Žemaitis, 25c.

Barbora Abraitis, kvortą degtinės.

J. Želvys, 50c.

A. Mockaitis, 25c.

J. Krosin, 50c.

M. Naunčik, pyragą ir 50c.

Joe Stephan, 50c.

Bakuzauskas, 10c.

Mrs. Garbinčius, 50c.

M. Lukas, 25c.

Bill, 10c.

Steve, 10c.

Zinkevičius ir Urbon, $1.

A. Masliones, $1.

Mrs. Balčiūnas, keiksą.

B. Mikalajūnienė, pyragą.

Anna Yuskievics, $1.

N. Burbulienė, 50c.

Adelė Vasil, 25c.

M. Raulinaitienė, 10c.

S. Slekys, 50c.

M. Geibis, 25c.

Joe Stripeika, 25c.

P. Chepla, 15c.

Ad. Samuolis, $1.

N. Rudis, 25c.

J. Gurklis, 15c.

J. Samuolis, 25c.

Labinskienė, 20c.

E. Sklerienė, du vaisių keiksus.

V. R. Romandai, 10109 St. Clair Ave., pinigais $1 ir kavos, pieno ir cukraus.

P. Dagis, $1.

M. Mažeikienė, 30c.

S. K. Mazan, $1.

Joe Vasiliauskas, 25c.

Vincas Karmuza, 25c.

Mrs. M. Valenta, $1.

Ruth Andrews, $1.

Joe Dilis, $1.30.

J. Bagužis, 50c.

Stanley Kaziulionis, $1.

Wilkes-Barre, Pa.

Wilkes-Barre ir Apielinkės Lietuvių Žiniai

Kovo 25-tą dieną A. K. P. vietos sekcija rengia labai puikų bankietėlį — išleistuvių vakarą sekcijos organizatoriui, kuris čionai dirbo ilgą laiką, ir pasitikimui naujo, kuris užėmė jojo vietą. Įvyks Lietuvių Progresyvio Kliubo svetainėj, 325 E. Market St. Pradžia 7-tą valandą vakare.

Bus gerų užkandžių ir alaus. Įžanga tik 25c ypatai.

Bus ir prakalbų šių dienų svarbiais klausimais. Visas ir visus kviečiame skaitlingai dalyvaut. **Rengėjai.**

—o—

Šis Tas iš LLD 43 Kp. Susirinkimo, Kuris Įvyko Kovo 19

Išklausius protokolą ir jį priėmus, buvo prieita prie kuopos valdybos ir komisijos raportų. Šie dalykai buvo gerai apkalbėta ir raportai likosi priimti. Paskui buvo einama prie kitų svarbesnių dalykų.

1. Buvo išrinkta 4 delegatai į A. L. Kongreso vietinio skyriaus konferenciją, kuri atsibus kovo 26 dieną.

2. Nutarta pasiųst pasveikinimą dienraščio "Laisvės" dalininkų suvažiavimui ir $2 auką.

3. Nutarta atmokėt dienraščiui "Vilniai" už 25 kopijas kalendoriaus už 1939 metus ir $1 auką dėl bazaro.

4. Šiam LLD 43 kuopos susirinkime buvo nutarta ir įsakyta 12 apskričio raštininkui atsikreipt į kuopas šiam apskrityj, kviečiant bendrai su apskričiu surengt išvažiavimą bei pikniką. Apskritis rengia pikniką gegužės 30-tą dieną, Inkerman, Pa.

Todėl kuopose turėtų būt šis klausimas ant greitųjų apkalbėtas, ar mes galėsim susitart ir turėt vieną didelį pikniką, bendrai kuopos su apskričiu priešakyj? Mano manymu, būtų galima. Taip darant, mes sutaupintum daug pinigų ir laiko, nereikėtų išmokėt už transportaciją, už žemę piknikams, muzikantams, už leidimus dėl piknikų ir daug kitų dalykų, su kuriais mums tenka susitikti rengiant atskiroms kuopelėms.

Čia yra geras ir skubus klausimas. Kuopose apkalbėkite ir praneškite skubiai apskričio raštininkui.

Dienraščio "Laisvės" piknikas bus liepos 16-tą dieną, kurį rengia LLD 12 Apskritys. Apskričio valdyba, kaip girdima, jau šiuom reikalu rūpinasi, ir galima tikėtis, kad bus prisirengta prie didelio ir gana įdomaus pikniko.

43 Kp. Koresp.

Waterbury, Conn.

Mirė Juozas Lokis, Senas "Laisvės" Skaitytojas

Per kelioliką metų Juozas sirgo paralyžiaus liga. Paliko liūdėsyj savo gyvenimo draugę, sūnų Juozą, 3 dukteris ir du brolius. Palaidotas kovo 18 d., lietuvių neprigulminguose kapuose. Nepaprastai daug žmonių palydėjo į kapus, nes velionis turėjo daug pažįstamų.

Sveikas būdamas Juozas lankydavo darbininkų parengimus, jo gyvenimo draugė Lokienė ir šiuo kart lanko lietuvių darbininkų parengimus.

Juozas buvo senas "Laisvės" skaitytojas. Nepaisant kelių metų sirgimo iki pat mirties pasimokėdavo už "Laisvės" prenumeratą. O yra sveikų ir dirbančių žmonių, kurie velka po metus ir kai kada daugiau su pasimokėjimu laikraščiui.

Tikimasi, kad draugė Lokienė nepaliaus prenumeravus "Laisvę."

Reiškiu didelę užuojautą Juozo likusiai šeimynai.

"Laisvės" Skaitytoja.

Sovietai Didins Prekybą Su Rumunija

Bucharest, Rumunija. — Prasidėjo derybos dėlei prekybos praplatinimo tarp Sovietų Sąjungos ir Rumunijos. Sovietai teiks Rumunijai traktorius ir kitus lauko ūkio įrankius ir automobilius, o iš Rumunijos gaus daugiau gyvulių ir odų.

Anglija žada Platint Prekybą su Rumunija

Rumunijos karaliaus Karolio valdžia džiaugiasi, kad ir Anglija ketina didint savo prekybą su Rumunija. Sako, jog praplatinta prekyba su Anglija "gelbės" Rumuniją nuo ekonominio ir politinio pavergimo iš Vokietijos pusės.

Patraukiančioji

GRACIE ALLEN

(Radio Žvaigždė Paramount Judžiuose)

pasilaiko daili

PIENIŠKU KELIU

Hollywood'o kritiškos kameros abelnai padidina kiekvieną svarą diktumo perviršio. Štai kodėl spindinčios judamųjų paveikslų žvaigždės turi visada išlaikyt savo figūras laibas ir dailias. Tačiau tos žvaigždės negali vartot griežtų būdų dėlei sulaibėjimo, nes tai galėtų suardyt jų gyvumą. Štai kodėl tiek daug judžių karalienių naudoja ŠVIEŽIĄ pieną kaip dalį valgių, vartojamų sulaibėjimui.

Jūs taip pat galite suvaldyt savo figūrą taip, kaip judžių žvaigždės, sekdamos Pieniško Keliu. Tik parašykite reikalavimą knygutės U2DYKĄ. Jinai paduoda patikrintus valgius sulaibėjimui ir gražumo nurodymus iš Hollywoodo. Pasiųskite atvirutę su savo vardu ir adresu į: Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

Be Įstojimo Mokesties---

Dabar Gali Įsirašyti Jaunimas į

Lietuvių Darbininkų Susivienijimą

ŽINOKITE—

Kad į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą priimami nariai nuo 2 iki 60 metų amžiaus;

Kad Lietuvių Darbininkų Susivienijime galima gauti apdraudą ir pašalpą už mažesnę mokestį, negu kitur;

Kad jauniems žmonėms, nuo 16 iki 30 metų amžiaus, nereikia mokėti apdraudos įstojimo;

Kad dabar jūs lengvai galite įrašyti savo sūnus ir dukteris į LDS;

Kad reikalinga ir naudinga prigulėti tvirtoj, pažangioj lietuvių savišalpos organizacijoj.

GALITE GAUTI

APDRAUDOS	PASALPOS
$150.00	$6.00
$300.00	$9.00
$600.00	$12.00
$1000.00	į savaitę

Galima apsidrausti ant 20 metų endowment arba ant viso amžiaus. Išbuvus nariu 3 metus ar daugiau, galima gauti pinigų atmokėjimą.

LDS nariai veltui gauna laikraštį "Tiesą."

Užtikrinkite Sau ir Savo Šeimynai Gerą Apdraudą ir Pašalpą. Patys Įsirašykite ir Įrašykite Savo Vaikus į Lietuvių Darbininkų Susivienijimą

LDS turi apie 8,000 narių. Kuopos yra visose lietuvių kolonijose.

LDS jau išmokėjo virš $250,000.00 pašalpomis ir apdrauda. Virš 4000 lietuvių ir jų šeimynų gavo tinkamą paramą.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į vietinę LDS kuopą arba sekančiu antrašu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

"RAISTAS"

Nepaprastai Įdomi Apysaka

Parašyta Upton Sinclair'io

Tai apysaka, kur kalbama apie Chicagos lietuvius. Ji kaip žaibas nublizgėjo per visą civilizuotą pasaulį ir iš karto padarė Upton Sinclair pasauliniai garsiu rašytoju.

●"RAISTAS" yra išverstas į 28 kalbas ir platinasi dideliu pasisekimu. Jis senai buvo išleistas ir lietuvių kalboje, bet tai buvo netobulas ir nepilnas vertimas. Dabar "Raistą" išleido dienraštis "Laisvė". Tai yra sutobulintas ir papildytas vertimas.

Knyga "Raistas" yra iš 450 puslapių. Kaina $1.

Kas pirks "Raistą" prieš "Laisvės" suvažiavimą, iki balandžio 23 d., gaus už 75c.

Naudokitės tąja puikia proga, tuojau užsisakykite "Raistą."

Užsakymus prašome siųsti antrašuojant:

"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

New Yorko majoras LaGuardia sako kalbą San Franciscoj, kur įvyko 25 miestų (iš vakarinės krašto dalies) majorų suvažiavimas. Jis protestuoja prieš kapojimą WPA darbams pinigų sumos.

Parašė JULMIS

BAILYS

(NOVELĖ)

(Tąsa)

Petro buvo tiesa: visos nelaimės jį pirmąjį puola. Keturi raiteliai įlėkė į jo kiemą: du rėkavo vokiškai, du keikės lietuviškai. Jie išvaikščiojo trobą, tvartą, sodą. Nieko neradę apspito jaują tarp ąžuolų. Ąžuoluose tyliai, kaip pelės, sėdėjome mes, glaudėmės už storų šakų ir keikėme pavasarį, kad jis neatnešė lapų: mūs plaukus šiureno švelnus balandžio vėjas.

Jaujoj pakilo triukšmas. Iš pradžių sužvengė paslėpta Petro kumelė. Paskui išgirdome grumojimą:

—Kumelę slepi, šunsnuki!... Ar žinai, kur Kvedaras gyvena? Vesk tuojau!...

—Koks Kvedaras? Mūsų kaime yra trys... Vieni Kvedarai yra du: tėvas ir sūnus...—išgirdom Petro balsą. Petras melavo: mūsų kaime tėra vienas Kvedaras, tiesa, jis turi sūnų.

—Neplepėk! Vesk mus pas tą komisarą!...

Staiga išvirto užpakalinės jaujos durelės. Mes kruptelėjom, išvertėm akis: pro ąžuolus pasilenkęs, kiek įkabina kojos, nėrė į pakluones Petras Kirvelis. Paskui jį lėkė du — vienas kaž ką, lyg pablūdęs šuo, murmėjo vokiškai, kitas stabdė Petrą:

—Seni, nebėk—šausiu!

O tas bėgąs "senis" — turėjo tik dvidešimt su puse metų. Ąžuoluose mes nutirpome, vos neiškritome. Jonukas drebėdamas sušnibždėjo: "Jie pamatys mus ir šaus... Neiškrisk! Laikyk mergičką!..."

Bet du ginkluoti vyrai, tauškindami kareiviškais batais į išmėtytos tvoros lenteles — prabėgo. Šį kartą, vienintėlį kartą, mus nustebino Petro drąsa: jis nesustojo, susikūprino dar labiau, peršoko per kartis ir pusiau pasinėręs į karklus žvyrduobėse, atrėžė:

—Šauk-nešauk: bėgsiu!...

Kai kareiviai nusivedė Petro palšąją, mes, lyg žvirbliai, iš ąžuolų pabirome žemėn — leidomės paskui kareivius. Drąseikos kieme šie keturi vyrai pasigavo vištą. Kokia ten višta — kurapkų veislės viščiukė, mažytė, paskutinė Drąseikienės viščiukė: mažajam Jurgiukui kiaušinių nebebus...

—O kur tu, žalty, neši? — sudejavo Drąseika ant skiedryno. Gatvėj kareiviai kaž ką vokiškai rėkavo, raišiojo sugaudytus arklius trys paėmė Drąseiką, išsivarė į gatvę. Po obelim rave stovėjo kareivis, rūkė pypkę ir ganė arklį. Parodė kareiviai tam pypkoriui Drąseiką:

—Bolševik!

Drąseiką neberišo. Keturi išsivedė į pakluones, į žvyrduobes už Petro jaujos. Ir Drąseika daugiau nebegrįžo. Niekas nematė, kaip mirė Drąseika, tik Petras ir aš. Karklyną ir žvyrduobes aš žinojau geriau už Vitkaus sodą, nors sode yra slyvų. Slyvas iš Vitkaus sodo geriausia paslėpti žvyrduobėse. Patronus užkasti geriausia sausame žvyriuje. Iššauti žvyrduobėse geriausia: mama nepamatys ir į kailį negausi. Kai vokiečiai priėjo žvyrduobes ir pastatė Drąseiką — aš jau tupėjau varnalėšose, pasislėpęs už trijų didžiulių, kaip lietsargiai, lapų. Leidosi už varnalėšų saulė į eglyną. Netvirtinsiu matęs, kaip iš šautuvų vamzdžių išlėkė kulkos — kulkų nemačiau; jie stovėjo prieš saulę, kuri man užmerkdavo akis. Bet mačiau, kaip Drąseika pakėlė ranką, kaip susigriebė už krūtinės, kaip pargriuvęs tystelėjo ir suvaitojo:

—Ach tu žeme, juodoji žeme!...—Drąseika nuriedėjo į žvyrduobes ir aš jo nebemačiau.

Iš Noreikių vokiečiai išlėkė zovada. Gal ir ne vokiečiai buvo — tikrai pasakyti negaliu. Bent pusė jų kalbėjo taip, kaip kalba Noreikių žmonės. Jie nulėkė palikę pilnas žvyrduobes dūmų. Kai dūmai išblyško — iš vienos duobės tarp varnalėšų kyštelėjo galva. Pajudėjo ir vėl dingo. Man visos blusos numirė: "Drąseika iš numirusių keliasi!..." Galva vėl kyštelėjo ir apsidairė, pamačiau veidą: tai buvo Petras Kirvelis, apie jo galbą dar raizgėsi dūmai.

Paėmęs akmenuką mestelėjau į karklyną, bet galva nebesirodė. Mečiau kitą — ir vėl nieko. Pagaliau, drėbtelėjau akmenį, kaip savo galvą. To akmens įmesti nepajėgiau — ridinte įridinau. Iš duobės iššoko Petras ir pakėlė rankas. Pamatęs mane, puolėsi artyn. Nežinau, ar būtų jis mane mušęs ar bučiavęs, bet aš skubiai pirštu parodžiau į kitą duobę: Drąseika gulėjo kniupščias, žemyn galva, prisispaudęs lūpomis prie raudono akmens skeveldros. Gal akmuo ir ne raudonas buvo, gal jis bučiavo savo kraują...

Mudu ropojom nuo karklyno ligi duobės, nuo duobės ligi karklyno—kepurėmis nešėm vandenį. Vandenyj pešėsi vabalėliai: raudoni ir balti. Bet Drąseikai jau buvo gana—jis nebegėrė.

Iš duobės iškėlė mus klyksmas: apspito vaikai, Drąseikienė, Vaičiulienė; su užgesusia pypke Džiūgys vaitojo: "Jie man kiaulę nušovė. Nušovė kaimyną..." Drąseikienė mane glostė, bučiavo, barė: "Ar tu, vaike, negalėjai jam vandens duoti! Aš tau rykštę paimsiu! Aš tau kepurę būčiau nupirkus..."

Stovėjau Greta Drąseikos; iš mano kepurės liejosi vanduo. Tylėjau.

Rytą Drąseika palaidojo kaimo kapeliuose, Karnupio pusėje.

Kai po septyniolikos metų man pranešė žmonės, kad pakarnupy palaidojo mano tėvą greta Drąseikos — aš gerai žinojau, kur yra tėvo kapas. Žmonės man rašė: "Tavo tėvas mirė iš senatvės... Pats mirė..."

Atsiminiau žvyrduobes, Karnupį, kapelius ir atsidūsau:

—Drąseika ne pats mirė...

V.

Petras Kirvelis turėjo 5 ha lauko. Jo žemė nei didėjo, nei mažėjo. Tiesą sakant, vieną kartą sumažėjo ir vieną kartą padidėjo. Brolis, prieš pat išvažiuodamas, išmatavo visą lauką ir abu ant akmens susėdę apkalbėjo, kad kiekvienam tenka jokiu būdu nedaugiau, tik pustrečio ha. Bet Petro brolis Antanas gavo žemės kitur. Išvažiuodamas pasakė: "Petrai, tau palieku širmį ir savo žemę. Laukit abudu. O jei rasiu kitur—visa žemė tau lieka, broli..."

Širmio nebeliko: išsivijo širmis Antaną. Žemė liko Petrui, nes Antanas tikrai gavo kitur. Varšuvos priemiesčiuose, Vislos pakrantėje, už didžius pasižymėjimus kovose su vokiečiais, didysis kunigaikštis Nikolai Nikolajevičius Antaną apdovanojo ne tik medaliu, bet ir septyniomis su puse pėdomis žemės.

Taigi, Petras neginčijamai turėjo kryžium antspauduotą laišką, kurį parnešė Vaičiulis, ir 5 ha žemės.

Kai už Drąseiką buvo užpirktos metinės mišios, Grigas, Džiūgys ir Vaičiulis, šventadieniškai apsivilkę ir barzdas nusiskutę, ėjo į miestelį. Petras iš daržo užkalbino:

—Mišių einate?...

—Nu, Petrai, eisim ar ką? Visi rašosi žemės, užsirašykim ir mes ar ką?

Petras prisikimšo pypkę. Šią pypkę jis be baimės pradėjo rūkyti nuo tada, kai iškritęs Normančiuos iš guobos, paėmė Džiūgio pypkę ir prisikimšo Vitkaus tabako. Nuo to laiko jis tapo pripažintas vyru, nes vyrų tada trūko. Nusispjovęs su dūmais, pasikasė pakaušį: ne, šiandien Petras neisiąs... Šiandien kaip ir laiko neturįs... Bet vyrai nenusileido: "Ką tu, Petrai, kur tu Drąseikų Katriutę parvesi, ar į tą kišenę? Jau langai baigia į žemę smegti. Duoda žemę — tai ir imk! Ar ne gerai bus lėkti karietoj su muzikantais; Katriutė baltai apsitaisius... Karietom važinėsim—pamatysi!"

—Trobas tai tikrai ant ratų statysit. —Šyptelėjo Petras.

—Nė velnio ne ant ratų! Ant granito.

—Minėsit mano žodį, kai už svetimą žemę teks atsakyti. Kostas Kvedaras už ką galvą padėjo? — už svirnus. Ar reikėjo sargybas statyti? Ar reikėjo bulves vežti? O už žemę — ir galvų neužteks.

(Bus daugiau)

DETROITO ŽINIOS

Nutarta Pasveikinti 'Laisvės' Suvažiavimą

Kovo 18 d. ALDLD 52 kp. susirinkime, einant dienotvarkiu, prieita prie mūsų spaudos ir literatūros. Pakeltas klausimas dienraščio "Laisvės" Bendrovės suvažiavimo. Buvo duotas sumanymas pasveikinti suvažiavimą su penkine. Bet ant vietos buvo patėmyta per finansų raštininką, kad penkinės ižde nesiranda.

Tai blogai, mūsų geras sumanymas paremti dienraštį atsidūrė keblioj padėtyj. Buvo paduotas kitas sumanymas, kad nutarti siųsti pasveikinimą iš būsimo pelno nuo parengimo, kuris įvyks kovo 19. Bet buvo patėmyta, kad gal nebus praktiška rengtis valgyti zuikieną pietums, kol zuikis tebemanevruoja miške!

Yra sakoma, juo ilgiau klausimą diskusuosi, visada bus geresnės pasekmės. Paduota naujas sumanymas, kuris ir buvo vienas iš praktiškiausių šiame atsitikime. Nutarta atsikreipti į geros valios mūsų dienraščių rėmėjus, kad mus šiame svarbiame darbe paremtų. Ant vietos draugai ir draugės sumetė keletą dolerių, taipgi nutarta atsikreipti prie mūsų spaudos rėmėjų laike parengimo 19 d. kovo. Ot ir buvo pasiektas mūsų tikslas.

Taipgi mūsų delegatai iš Draugijų Sąryšio konferencijos raportavo, kad Sąryšis nutarė pasveikinti dienraščio "Laisvės" Bendrovės suvažiavimą su visa dešimtine. Tai pagirtinas Sąryšio delegatų nutarimas. Gerai, kad nepamirštama mūsų spauda, iš kurios mes gaunam sužinoti teisingas žinias, ypač paskutiniu laiku, tik ir laukiam su nekantrumu, ar tik mūsų gimtinė šalis Lietuva netapo užpulta žmogžudžių fašistų. Dabar turėtų kiekvienas Lietuvis, kuris dar neskaito bile vieno iš mūsų dienraščių — "Laisvės" ar "Vilnies," užsirašyti. "Laisvę" galite užsirašyti pas agentą S. Tvarijoną, "Vilnį"—pas J. Gugą.

—o—

Pranešimų Kalendorius

Nepamirškit dalyvauti Komunistų Partijos Radio Fondo bazare, kuris įvyks kovo 24, 25, 26 dienomis, finų svetainėj, 5969 — 14th St. Įžanga 15c.

—o—

Kovo 26 d. Laisvamanių Etinės Kultūros kuopa rengia žingeidžias prelekcijas; kalbės Dr. M. D. Palevičius. Įvyks eastsidėj, 9219 Russell St., rusų svetainėj. Tema: "Mokslas ir Krikščionybė." Pradžia 2-rą valandą po pietų.

—o—

Detroito Draugijų Sąryšis yra nutaręs surengti spaudos pikniką, kuris įvyks liepos 23 d., ant Capital Park. Pageidaujama, kad tą dieną kitos organizacijos nerengtų piknikų. **B—kas.**

—o—

Kovo 25 d. LSS 116 kp. parengimas ant 24-tos ir Michigan, svetainėj.

—o—

Kovo 26 d. Lietuvių Laisvamanių 2 kp. mėnesinis susirinkimas Draugijų svetainėj, 4097 Porter St.

—o—

Kovo 26 d., 10 val. ryte, D. L. Kliubo susirinkimas savo name, 9236 Cardoni.

—o—

Kovo 26 d., 2 val. po pietų, 4097 Porter, Keistučio pašelpinės draugystės susirinkimas. Valdyba kviečia visus narius dalyvauti ir naujus narius rašytis į draugiją.

Moterų Draugiško Kliubo susirinkimas kovo 26 d., 1 val. po pietų, pas Latožą, ant Caniff Ave.

—o—

LDS 86 kp. sveikatos paskaitos ir vakarienė įvyks balandžio 1 d., Latožo svetainėj. Paskaitą duos Dr. A. J. Andrews, žymus lietuvis dantistas. **Alvinas.**

Extra! Extra!

Pamatykite nepaprastai gražia ir svarbią Sovietų filmą "If War Comes Tomorrow." Ji bus rodoma Lietuvių Svetainėj. Detroite, kampas 25th St. ir Vernor Highway, penktadienį, kovo 24 d. Prasidės 7:30 val. vakare. Įžanga tiktai 15 centų ypatai.

Tokios filmos jūs niekados nematėte ir nematysite jokiam buržuaziniam teatre ir už jokius pinigus. Todėl pasinaudokite šita proga.

Visi pribūkite laiku, nes filma bus pradėta rodyti lygiai 7:30 val.

Rengimo Komitetas.

Robert Minor Kalbės Komunistų Bazare

Komunistų Partijos trijų dienų bazaras prasidės šį penktadienį, kovo 24 d. Ypatingai svarbi bazare programa bus sekmadienį, kovo 26 d. Specialiai atvažiuoja į Detroitą ir bazare kalbės drg. Robert Minor, tasai Amerikos darbininkų kovų veteranas.

Robert Minor kalbės temoje: "The Twentieth Anniversary of the Birth of the Communist International — the World Champion of Democracy and Socialism." Minor yra labai tinkamas šia tema kalbėti, nes jis dalyvavo pirmam Komunistų Internacionalo kongrese Maskvoje 1919 metais.

Tikietus galima gauti partijos raštinėje, po num. 5969 —14th St. Tie įžangos tikietai bus geri laimėjimui šimto dolerių vertės bazaro.

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti. **Rep.**

Iš Draugijų Sąryšio Susirinkimo

Pirmą sykį man teko dalyvauti 18 draugijų Sąryšio susirinkime kaipo delegatui iš Lietuvių Literatūros Draugijos 188 kuopos. Man buvo žingeidu susipažinti su šios federacijos organizacijų, draugijų ir kliubų darbuote.

Susirinkimas įvyko 11 dieną kovo, vakare, Yemans svetainėje. Nuėjęs jau radau būrį draugų delegatų iš aštuonių draugijų. Tuojau buvo atidaryta konferencija. Padarytas delegatų vardošaukis. Pirmininku išrinktas drg. Dapšis.

Paskui buvo iš eilės skaityta trys protokolai ir priimti. Draugė Beliūnienė išdavė raportą iš buvusios vakarienės ir koncerto "Vilnies" naudai. Ji yra nutarimų raštininkė. Ji atsakinėjo į visus neaiškumus. Pelno liko $49.74, kurie buvo pasiųsti "Vilniai."

Pranešė, kad spaudos piknikui daržas jau paimtas. Trumpai apkalbėjus, nutarta būsimo pikniko pelną skirti ir kitiems laikraščiams, būtent, apart "Vilnies," dienraščiui "Laisvei," "Liaudies Balsui" ir kitiems, anglų kalboje einantiems.

Finansų raštininkė draugė Astrauskienė išdavė finansinį raportą. Raportą išdavė ir iždininkas Z. Ramanauskas. Pažymėjo, kad Sąryšio kasoje randasi $31.14 ir jokių išlaidų dar nesimato. Tas sudarė visiems gero įspūdžio iš finansų pusės.

Sąryšis dar nebuvo turėjęs naujos valdybos šiems 1939 metams. Todėl valdyba tapo išrinkta. Su rinkimais išėjo labai puikiai. Pirmininku išrinktas draugas Dapšis, nutarimų raštininke draugė Astrauskienė, finansų raštininke draugė Lakamskienė ir iždininku draugas Z. Ramanauskas. Knygų peržiūrėjimo komisijon išrinkta A. Varneckienė ir A. Daubariūtė.

Einant prie naujų sumanymų, drg. Astrauskienė davė įnešimą, kad dienraščio "Laisvės" suvažiavimą pasveikinti su $20. Bet kiti delegatai patarė, kad bus biskį perdaug. Tai buvo nubalsuota, kad "Laisvei" aukoti $10, o "Daily Record'ui" $5.

Taipgi nutarta paraginti draugijas, kad jų delegatai lankytų Sąryšio susirinkimus. **Delegatas.**

587,264 Ateiviai Gavo J. V. Pilietybę

Jungt. Valstijų Immigracijos ir Naturalizacijos Tarnystė praneša, kad nuo 1935 m. iki 1938 m., 587,264 ateiviai tapo Amerikos piliečiais. Tos skaitlinės inima ir 162,078 ateivius, kurie buvo naturalizuoti laike fiskalinių metų, užbaigiant liepos 1 d., 1938 m.

Pagal gimimo šalies—
162,949 paėjo iš Didž. Brit.;
85,180 paėjo iš Italijos;
84,162 paėjo iš Vok. ir Aust.
63,959 paėjo iš Lenkijos;
35,883 paėjo iš Rusijos;
20,352 paėjo iš Čechoslovak.;
16,511 paėjo iš Švedijos;
14,884 paėjo iš Jugoslavijos;
10,634 paėjo iš Vengrijos;
9,976 paėjo iš Norvegijos;
9,020 paėjo iš Graikijos;
3,123 paėjo iš Meksikos.

358,696 vyrai ir 228,568 moterys.

Imant 1930 m. cenzą kaipo pamatą, pasirodo, kad 60.4% ateivių Jungt. Valstijose dabartiniu laiku, tapo naturalizuoti. Naturalizacijos rata įvairioms tautiškoms grupėms, žymiai mainosi. Kad nors 81.1% immigrantų iš Luxemburgo tapo naturalizuoti.

76.1% iš Čechoslovakijos,
73.7% iš Švedijos,
72.5% iš Vokietijos,
72.1% iš Norvegijos.

Rata dėl
Vengrijos yra 56.2%,
Lenkijos yra 50.7%,
Italijos yra 50.5%,
Graikijos yra 45.1%,
Portugalijos yra 19.3%,
Ispanijos yra 19.2%.

Pasirodė, kad įgijimas Amerikos pilietystės vistiek pasilieka didžiaja problema nekuriose immigrantų grupėse.

Tarpe rugsėjo mėn., 1906 m., kuomet dabartinis naturalizacijos įstatymas pradėjo veikti ir birželio 30 d., 1930 m., 4,108,286 Amerikos pilietystės certifikatų buvo išleisti. Daug tūkstančių kitų asmenų įgijo pilietystę tuom laiku, tėvo naturalizavimu, arba, kaip atsitikimuose svetimtaučių moterų, per ištekėjimą prieš birželio 22 d., 1922 m. *F.L.I.S.*

Kiekvienas apšvietą branginantis žmogus privalo būti dalininku dienraščio "Laisvės" bendrovės.

Tel.: MArket 2-5270
GOLDEN STAR BOTTLING CO.
J. KRALIKAUSKAS, savininkas
Gamintojas Geriausios Rūšies Nesvaiginančių Gėrimų
Pamėginkit mūsų specialų Drink-Mixer TOM COLLINS
Taipgi parduoda lietuviško bravoro alų iš New Britain
Cremo "Connecticut Best"
Pristato pareikalavimus: saliūnams, krautuvėms, vestuvėms, ir tt.
Reikalaukite visur to vardo
SODĖS IR ALAUS
91-93 Warwick St., Newark, N. J.

Dr. Herman Mendlowitz
33 Metai Praktikos
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
OFISO VALANDOS
Nuo 1—3 dieną ir nuo 7—8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd Street

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 SUMMER AVE., ARTI CHESTER AVE.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Dienraščio "Laisvės"
BANKIETAS
Dienraščio "Laisvės" dalininkų-šėrininkų
Suvažiavimas ir bankietas įvyks
Sekmadienį, 23 d. Balandžio
Suvažiavimas prasidės 10 val. ryto
Bankietas prasidės 7 val. vakaro
•
Bus Ideal Ballroom
Knickerbocker ir Flushing Aves., Brooklyne
•
DIDELĖ IR PATOGI BANKIETAM SVETAINĖ
•
Šauni Dailės Programa
Bus trumpa ir graži dailės programa, kurią paskelbsime vėliaus. Dabar jau laikas įsigyti bankieto bilietus. Juos galima gauti "Laisvės" raštinėje ir pas platintojus
Šokiams įžanga 40c.
Vakarienei 85c.
KARTU $1.25

Cambridge, Mass.

Kovo 12 d. Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugystė apvaikščiojo savo 25 metų jubilėjų. Paminėjimui savo sukaktuvių surengė bankietą ir koncertą. Vakarienė buvo gana gera, per pasidarbavimą sumanios ir gabios rengimo komisijos. Muzikalę programą pildė Laisvės Choro armonijos grupė ir jaunų mergaičių choras. Taip pat linksmino publiką savo dainomis Ignas Kubiliūnas iš So. Bostono, akompanuojant Elenai Žukauskaitei. Jo dainos labiausiai užinteresavo visus svečius, taip, kad neturėjo progos pasitraukti nuo pagrindų.

Tarpe muzikos ir dainų, buvo ir trumpų prakalbėlių, kurias pasakė dr-jos pirmininkas V. J. Radvilas ir senas narys ir darbuotojas šioje draugijoje W. V. Anesta, nušviesdami draugystės nuveiktus darbus.

Nors publikos buvo pilna svetainė ir didžiumoje draugijos nariai, bet nevisi nariai dalyvavo savo draugystės parengime, nors gerai žino, kad tai yra motina, kuri sušelpia kiekvieną savo dukterį ir sūnų, patikus ligai ar nelaimei.

Aš nuo savęs duodu papeikimą tokiems nariams, kurie turėdami užtektinai laiko nesilanko ant savo draugystės parengimų, praleidžia laiką kur nors nenaudingai. Žinoma, nedaug yra tokių narių, bet visgi yra. Didžiuma yra geri ir ištikimi nariai. Pavyzdžiui, Ona Savickienė paaukavo penkius svarus saldainių dėl labo draugystės, kurie buvo išleisti ant išlaimėjimo. Laimėjo G. Kvietkauskas.

Lietuvos Dukterų ir Sūnų Dr-stė yra išmokėjusi savo nariams desėtkus tūkstančių dolerių pašalpomis ir pomirtinėmis per tuos 25 metus, ir taip pat yra prisidėjusi prie visokio pažangaus darbo darbininkiškame veikime.

Taigi, prie progos noriu priminti, kaip vietiniams, taip ir iš apylinkės, kurie dar nepriklausote prie Lietuvos Dukterų ir Sūnų Dr-stės, ateikite ir prisirašykite.

Lietuvos D-rų ir Sūnų Dr-stė yra laisva ir progresyviška organizacija, nevaržo narių laisvės, nei įsitikinimų.

Varde Lietuvos D-rų ir Sūnų Dr-stės tariu širdingą ačiu rengimo komisijai ir visiems darbininkams ir darbininkėms, o ypatingai drg. J. Kubiliūnui ir E. Žukauskaitei.

Draugystės Narys.

Lowell, Mass.

Širdingai dėkavoju draugams K. Barauskui, V. Vilkauskui, J. Virbickui ir J. Egeriui už aukas, kuriomis jie užrašė man dienraštį "Laisvę." Man tai didelė dovana ir jos ilgai neužmiršiu.

Anthony Shurkus.

London, kov. 21. — Daugelis Anglijos biznierių ir šiaip piliečių išstoja prieš pradėtąją sutartį tarp tūlų didžiųjų Anglijos ir Vokietijos pramonių. Ta sutartis siūlo "bendradarbiaut" Vokietijos ir Anglijos fabrikantams pardavinėjime jų dirbinių pasaulinėse rinkose.

ŠYPSENOS

ŠAIPOKO RAPORTAŽAS

Pasaulis, gerbiamieji, kupinas visokių visokiausių triukų!

Ve, štai, nesenai Brūklyne įvyko lietuvių socialistų viešnagė, atžymėjimui Naujienų sidabrinio jubilėjušo. Ton viešnagėn numosikavo ir jūsų Šaipokas. Buvo daug garbingų asabų. Visi ten valgė, gėrė, kad net per barzdą varvėjo! Jūsų Šaipoko burna irgi nebuvo durna: maumojo, kas tik pasisuko . . .

Kai toastmasteris draugas Glaveckas perstatinėjo gerbiamus svečius (viešnias jis aplenkė) tarti "žodį-kitą" Naujienų pagerbimui, tai jis neaplenkė nė Stepą Strazdą. Šis, pasitursnodamas, sveikino Naujienas ir linkėjo joms dasikapstyti auksinio jubilėjušo. Steponas pasisakė, kad ir jis prie Naujienų nemažai savo prakaito pridėjęs. Šaipokas pavierino...

Kadangi toj viešnagėj Naujienos buvo tituluojamos labai rimtu laikraščiu, o jų vyriausias redaktorius — labai apšviestu ir išmintingu žmogumi, tai Šaipokui norėjosi sužinoti, kokius Stepas referencus gavo, kuomet iš jų išėjo.

Šaipokas Naujienų Stepui išduotą referencą surado ir jį viešai paskelbia *to whom it may concern.* Naujienose, bal. 30 d., 1927 m., juodu ant balto išdrukuotas Stepui sekamas atestatas:

Anais metais, kada biesas atėjo ant svieto
Ieškot tavorščiaus melagio ir begėdžio kieto,
Po trumpos kelionės jis Strazdą sutiko
Ir Strazdas biesui begalo patiko.

"Būk sveikas, Strazde! esybė tu nekokia atrodai,
Ir kaip matau žmonėms tu jau didžiai nusibodai."
Tokiais tai žodžiais biesas į Strazdą prabilo
Ir Strazdas biesą iš karto pamilo.

"Mulkis, palaidūnas tu nešpetnas," biesas kalbėjo.
"Dabar, kai daug žmonių pagedo ir durnai sužvėrėjo,
Tu tinki jų piemeniu būt. Tu juos ganysi,
Ant padoriųjų losi, purvus drabstysi.

"Nečėdyk burnos: tik srėpk ir spiauk ant kiekvieno,
Kas išmintingu atrodys. Kai nusiversi nuo kamieno,
Visvien tarp išmintingųjų juk tu nepakliūsi
Ir kaip mėšlo vabalas pranyksi, supūsi.

"Tau vietą duosiu neblogą: Velnio užpečkyj sėdėsi,
Ir jeigu losi gerai, spiaudysies—sočiai priėsi.
Valoniu tu vadinsies nuo dabar; kasdieną
Išspiausi purvo po kibirą vieną."

Apsidžiaugė Strazdas bieso pakvietimą išgirdęs,
Nuspiovė, sutiko ir nuo to laiko spiaudosi įširdęs
Ant kiekvieno, kas biesui tarnaut atsisako,
Ant kiekvieno, kas pakliūva Strazdui ant tako.

Ar rimtai ir teisingai Naujienos įvertino S. Strazdą, nuo Šaipoko jūs komentarų nelaukite! Šaipokas tarp durų savo pirštų nekiša . . .

Šaipokas.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PRAŠOME ĮSITĖMYTI!

Visų organizacijų, kurių susirinkimų paskelbimai žemiau paduoti, prašome nepamiršt pasveikint dienraščio "Laisvės" Bendrovės suvažiavimą, kuris įvyks 23 d. balandžio-April.

PHILADELPHIA, PA.

Veikiančio Komiteto susirinkimas įvyks 26 d. kovo, 3 val. po pietų. Tuo pačiu sykiu bus svarbios diskusijos pasauliniais klausimais. Atsilankykite skaitlingai ir laiku. Vieta 735 Fairmount Ave. — H. Merkienė, Sekr. (69-71)

MINERSVILLE, PA.

Lietuvių Komunistų kuopos susirinkimas įvyks 26 d. kovo, sekmadienį, 2-rą val. po pietų, Citizens Club, kampas 3rd ir South gatvių. Malonėkite visi draugai susirinkti, nes yra labai svarbių reikalų aptarti. — Valdyba. (69-70)

NEW BRITAIN, CONN.

Penktadienį, kovo 24 d. įvyks prakalbos. Kalbės drg. Z. Janauskas, "Liaudies Balso" vedėjas iš Kanados. Pradžia 8 v. v., Lietuvių Svet., 354 Park St. Kviečiame skaitlingai dalyvauti, atsiveskite ir savo draugus bei pažystamus. Įžanga veltui. Rengia ALDLD 27 kp. (69-70)

PHILADELPHIA, PA.

LDS 107 kp. ruošia paskaitas kovo 26 d., pas drg. Pletą, 7928 Harley Ave., 3-čią val. po pietų. Paskaita bus sveikatos klausime. (Prelegentas? — Adm.). Kam tik rūpi sveikata, tai kviečiame dalyvauti. Apart paskaitos bus ir užkandžių, kuriuos draugai suneš. — A. Skalisienė, koresp. (69-71)

MANCHESTER, CONN.

Šeštadienį, 25 d. kovo, 7:30 v. v. Liet. Svet., 24 Golway St., kalbės svečias iš Kanados, drg. Z. Janauskas, "Liaudies Balso" vedėjas. Dalyvaukite visi. — F. P. (69-70)

YOUNGSTOWN, OHIO

Šeštadienį, kovo 25 d., bus rodoma krutami paveikslai "If War Comes Tomorrow" (Jeigu karas būtų rytoj). Įvyks Ukrainų Svet., 525 W. Rayen Ave., 7:30 v. v. Po paveikslo rodymo bus šokiai. Turėsime ir užkandžių. Kviečiame visus dalyvauti. (69-70)

PLYMOUTH, PA.

Lietuvių Kapinių Korporacijos kvoterinis susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 26 d., 2 val. po pietų, Svetainėj, 40 Ferry St. Kviečiame narius skaitlingai dalyvauti, nes turėsime daug darbo vasarai ateinant. Reikės prisiruošti prie Gegužės 30 d., turėsime gauti kalbėtoją. Taip pat prašome narių užsimokėti savo duokles. — Koresp. (69-70)

WATERBURY, CONN.

Paminėjimui savo 25 m. gyvavimo Vilijos Choras rengia Margumynų Vakarą ir Šokius. Įvyks šeštadienį, 25 d. kovo, Venta Hall, 103 Green St. Grieš Merrymakers Orkestra šokiams. Pradžia 7 v. v. Įžanga 35c. Vien tik šokiams 25c. Choras kviečia visus dalyvauti, nes bus tikras lietuviškas liaudies vakaras. (69-71)

LINDEN, N. J.

Lietuvių Saulės Pašelpos Draugija rengia "Card Party," įvyks šeštadienį, kovo 25 d., A. Repšio Svet., Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 v. v. Kviečiame visus dalyvauti, smagiai laiką praleisti. Bus puikių dovanų, skanių užkandžių. Įžanga 30c. — Rengėjai. (69-70)

WORCESTER, MASS.

Šeštadienį, kovo 25 d., Liet. Svet., 29 Endicott St. yra rengiama "Pinochle ir Whist" parė. Bus užkandžių ir dovanų. Kom. Partijos lietuvių kuopa kviečia visus dalyvauti. Pradžia 7:30 v. v. (69-70)

HARRISON-KEARNY, N. J.

Labor Lyceum rengia kortų ir Bingo vakarėlį. Šeštadienį, kovo 25 d., 7:30 v. v., 15-17 Ann St., Harrisone. Komitetas kviečia visus dalyvauti, bus gera proga kortoms palošti, bingo žaist ir pasišokt. Įžanga 25c. — F. Š. (69-70)

LAWRENCE, MASS.

Šeštadienį, kovo 25 d., 7:30 v. v., 233a Chestnut St., K. P. kambariuose įvyks didelis ir gražus pasilinksminimo vakaras. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti ir linksmai laiką praleisti. Įžangos nebus. (69-70)

NEWARK, N. J.

Sovietų Sąjungos Draugų Pirmas ir Antras Skyriai rodys sovietinius judžius, "Snaiperis" ir "Kolchozninkų Gyvenimas." Judžiai kalbiniai, su muzika ir dainomis bei šokiais. Įžanga tik 25c asmeniui. Rodymas įvyks sekmadienį, kovo 26 d., 2:30 v. po pietų. Svetainėj 53 Broome St. Ateikite visi. — Rengėjai. (69-70)

YOUNGSTOWN, OHIO

Lietuvių Organizacijų Atstovų parengimas įvyks šeštadienį, kovo 25 d., Bažnytinėj Svetainėje. Galėsite kazyriuoti ir čekerius žaist, bus ir dovanos. Įžanga 15c. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius dalyvauti. Klebonas duoda svetainę veltui, tik reikės už šviesas užmokėt, todėl tariame klebonui ačiu. Komitetui reikalinga finansų, todėl skaitlingai dalyvaukite. — J. P. Madison. (69-70)

NEWARK, N. J.

Penktadienį, kovo 24 d., Liet. Lit. Draugijos 5 kuopa rengia linksmą vakarėlį. Naudai Al. Rogers-Radzevičiaus, sugrįžusio veterano iš Ispanijos. Įvyks Liet. Svet., 180 New York Ave., pradžia 7 v. v. Įžanga 35c. Bus gerų užkandžių ir įvairių žaislų. Prašome kiekvieną lietuvį dalyvauti ir paremti tą jauną vaikiną. (69-70)

WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, 26 d. kovo įvyks prakalbos, kalbės Alice Jonikienė iš Chicago. Ruošia ALDLD 155 kp. Prakalbos prasidės 3 val. p. p., o vakarienė 6 v. v. Liet. Svet., 29 Endicott St. Kviečiame lietuvius skaitlingai dalyvauti. (69-70)

NEW HAVEN, CONN.

ALDLD 32 kp. rengia žuvų vakarienę, sekmadienį, kovo 26 d., Liet. Svet., 243 Front St. Durys atdaros 2 val., vakarienę duosime 4 val. p. p. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. — Įžanga 50c. (69-70)

DETROIT, MICH.

Lietuvių Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos 2 kuopa rengia svarbias prakalbas. Įvyks sekmadienį, 26 d. kovo, 2 val. p. p. Rusų Darbininkų Svet., 9219 Russell St. Kalbės Dr. M. D. Palevičius temoj: "Mokslas ir Krikščionybė." Įžanga veltui. — Kom. (69-70)

SO. BOSTON, MASS.

Ketvirtadienį, kovo 23 d., įvyks ALDLD 2 kuopos susirinkimas. Visi nariai prašomi dalyvaut. Bus svečias iš Kanados, drg. Janauskas, "Liaudies Balso" administratorius. Jis pasakys mums prakalbą ir taip pat turėsime draugišką pasikalbėjimą.

Kom. (68-69)

Office Phone EVergreen 8-1090 — Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING
Russian & Turkish Baths, Inc.
29-31 Morrell Street — Brooklyn, N. Y.

Open Day and Night
Managed by
RHEA TEITELBAUM
Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day & night, Saturday night 75c
Special Rates per Week
LADIES' DAYS: Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Frl., Sat. and Sun. all day and night

Mateušas Simonavičius
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 South 5th Street — Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties — Tel. Evergreen 4-9508

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
DAUNORO Cold & Grippe Powders numarina karštligę ir galvos skaudėjimą iš priežasties slogos—šalčio
Gaukite šiandien, tiktai 75 centai.
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

Estate of Shalin's Funeral Home
PIUS W. SHALINS
(Šalinskas)
Unlicensed Undertaker
Vestie E. Davis, Mgr.
Puikiai įruošta Lietuvių
LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
84-02 Jamaica Ave.
Woodhaven, L. I., N. Y.
Kurie nenorite šermenis laikyt namuose, laikykite šioje šermeninėj. Šermenines (koplyčias) parūpiname Williamsburghe arba bile dalyje New Yorko ir Brooklyno apylinkėje. Mūsx patarnavimais šermenim ir laidotuvėm yra patenkinti visi, kurie tik davė mums progos patarnauti.
Tel. Virginia 7-4499

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 BEDFORD AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.
Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju ivairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Geral Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

VISIEM MŪSŲ RĖMĖJAM
Mes dabar esame prisirengę patarnauti jums naujais
Pavasariniais Drabužiais
Vyrams ir Jauniems Vyrams
PALTAI--TOPCOATS
Sekamų dirbinių: Camel's Hair, Harris Tweeds, Herringbone, Covert Clothes ir Worsteds, visi naujausiose madose.
Vyram ir Jauniem Vyram Siutai
yra padaryti Double Breasted, 2 ar 3 guzikais Single Breasted, Sportiško ar paprasto stiliaus, Tweeds, Worsteds ir Cheviots, paslūti dėl jūs atydžiai prižiūrint.
Atlankykite mūsų krautuvę ir pasinaudokite puikiu mūsų atydumu ir pagarba jums, taipgi geriausia verte už savo pinigus.
HENRY NARINS SONS, Inc.
670 Grand St. — Cor. Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y. — Est. since 1889
MANUFACTURERS OF FINE CLOTHES

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
485 Grand Street — Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. — Tel. Stagg 2-5938 — Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
VARPAS BAKERY 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

SULAIKYT HITLERĮ!

Naujagadynie čių Pasimojimai ir Mizernumai

Pastarasis "N. G." suvažiavimas buvo mizernesnis už visus pirmiau buvusius. Su visais direktoriais, redakcija ir administracija, "suvažiavimas" teturėjo apie 30 dalyvių. Nebuvo nė K. Steponavičiaus, nė Burkės, nė daugelio kitų. Strazdas pirštus kremtasi, kam jis ir šiemet "Naujojoj Gadynėj" neiškėlė alarmo apie bolševikų "organizavimąsi užgrobti." Suvažiavimas, esą, būtų buvęs daug skaitlingesnis...

Ūpas suvažiavime buvo labai prislėgtas. Tik jautėsi šiek tiek geriau, kuomet skaityta pasveikinimai su piniginе paramėle.

J. Stilsonas davė sumanymą, kad "Nauj. Gadynė" būtų leidžiama du syk į savaitę, nes, esą, "vienas kaimyniškas dienraštis greitai taps tik savaitraščiu," tai būsią daugiau erdvumo. Stilsono nuomonė praėjo, nes nebuvo kam priešintis. F. Dovidaitis tik griežtai pasipurtė, sakydamas: "Vyrai, nefūlykite savęs ir kitų. Juk savaitraštį vos tik pavežame, tai ką ten bekalbėti apie dubeltavimą!"

Pasiųsta "Naujienoms" pasveikinimas jų 25 metų sukakties proga. Kaikurie iš dalyvių statė "stalui" klausimus: "o mums 'Naujienos' pasveikinimą ar prisiuntė?" Gautas atsakymas — "ne." Pulokas kalbėjo prieš "Naujienų" sveikinimą.

Stilsonas su pasitenkinimu kreditavo klerikalus, kad jie neįsileido pažangiųjų į komitetą pasaulio parodos reikalais.

Patersenietis J. Dulkė gražiai vanojo "Naujosios Gadynės" redakciją už "gražbilystę," vartotą ALK adresu. Redaktorius raivėsi.

Girdėta kalbos, kad prie "N. G." manoma kviesti redaktorių "net iš Paryžiaus." Juomi esąs Januškis.

Norėta padaryt pasmerkimo rezoliucija prieš ALK, bet net Glaveckas pasipriešino. Anot jo, "geriaus du žingsniu nedažengt, negu vieną žingsnį peržengt." Išrodo, kad kaikas iš praeities klaidų pradeda pasimokinti... T.

Kovo 21-ji diena skaitoma pirmąja diena pavasario. Bet newyorkiečiai tą dieną pasitiko kalendami dantimis—buvo šalta.

Šį Vakarą

Pasitarimui dėl apvaikščiojimo Gegužės Pirmos yra šaukiama konferencija šį vakarą, kovo 23 d., "Laisvės" svetainėj, 419 Lorimer St., Brooklyne. Pradžia 7:30 val. vakare.

Kviečiame jūsų gerbiamos draugijos valdybą arba atstovus dalyvaut šioj pasitarimo konferencijoj. Padarysime planus, kaip geriausia lietuviai gali pasirodyti šioj Gegužės Pirmos demonstracijoj. Pasitarsime, ar turėsim lietuvių beną, kokias vėliavas ir tt.

Adelė Pakalniškienė,
Sąryšio Pirmininkė.

Pabučiavo Žemę

Hermann Leopoldi, Viennos poetas ir komedijantas, išbuvęs nazių koncentracijos kempėj 9 mėnesius, išlipęs iš laivo New Yorke, krito ir pabučiavo žemę. Iš 76 keleivių laive City of Baltimore visi apart 9-nių buvo žydai pabėgėliai.

KLAIPĖDĄ JIS JAU PRARIJO! PAČIAI LIETUVAI GRĘSIA TOKS PAT LIKIMAS

Demonstruokim Šį Šeštadienį! Pridėkim Savo Protesto Balsą prie Bendro, Galingo Tarptautinio Protesto!

EUROPA ANT SLENKSČIO ANTRO PASAULINIO KARO; SUSIPAŽINKITE SU VĖLIAUSIAIS DAVINIAIS

Lietuviai, Pasirodykim!

Ateinantį šeštadienį, kovo 25 d., New Yorko žmonės ruošia protesto demonstraciją prieš Hitlerio grobuoniškumą ir žvėriškumą. Visų tautų žmonės ir jų organizacijos toje demonstracijoje ims dalyvumą. Mes, lietuviai, neprivalome nuo to atsilikti. Yra faktas, kad Hitleris pasigrobė Klaipėdą ir rodo savo piktas iltis pačiai Lietuvai. Bendrai su kitų tautų žmonėmis, Brooklyno ir visų apielinkių lietuviai privalome prieš tai užprotestuoti.

Demonstracija prasidės lygiai 12 val. dieną, ant Madison Square, 23rd St. ir 4th Ave. Iš ten maršuos į Columbus Circle, ant 59th St. ir 8th Ave.

Demonstracijon manoma sutraukti ketvirtadalis miliono žmonių.

Visos lietuvių organizacijos tuojau turėtų ruoštis prie tos masinės demonstracijos!

Lietuvius dalyvaut parade organizuoja Amerikos Lietuvių Kongreso Brooklyno Skyriaus Komitetas. Maršavimas eis taipgi po ALK Brooklyno Skyriaus vardu. Visi kviečiami susirinkt prie Amer. Liet. Piliečių Kliubo, 280 Union Ave., o iš čia New Yorkan vyksim visi sykiu. Laikas bus pranešta vėliau.

Lietuvių Masinis Mitingas

ALK Brooklyno Skyriaus Komitetas taipgi ruošia masinį mitingą išaiškinimui vėliausių įvykių Europoj ir protestui prieš hitlerizmo kėsinimąsi praryt visą Lietuvą ir kitas silpnesnes Europos valstybes.

Mitingas įvyks šio pirmadienio vakare, kovo 27, Grand Paradise didžiojoj svetainėj.

Apart lietuvių kalbėtojų, gerą prakalbininką žada atsiųst vokiečių demokratinių organizacijų centras. Tikimasi ir daugiau kitataučių žymių kalbėtojų.

Visas New Yorkas, visas pasaulis sujudęs. Išnaudokim visas progas prisidėjimui prie nustatymo pasaulio opinijos ir pasirįžimo prieš hitlerinį smaką!

J. Kuodis, Sekr.

"Ateities Žiedo" Pasirodymas

Ateinančio šeštadienio vakare, kovo 25 d., "Laisvės" salėje įvyks vaikų mokyklėlės "Ateities Žiedo" įvairus vakaras. Jį ruošia tos mokyklėlės komitetas, kuris rūpinasi jos palaikymu. Likęs pelnas tam bus ir suvartotas.

Programos pildyme ims dalyvumą patys "Ateities Žiedo" nariai — berniukai ir mergaitės. Bus sakomos eilės, skambinama styginiais instrumentais, piano solo; bus dainų, kurias pildys vaikučiai.

Po to seks smagūs šokiai, prie Geo. Kazakevičiaus muzikos. Bus vaišių ir skanių užkandžių.

Įžanga tik 25c asmeniui.

Būkite visi ir visos.

Rengimo Komitetas.

Liet. Jaunuolis Bėdoj

Kostas Milius, 19 metų jaunuolis, apžiūrinėdamas revolverį per neatsargumą iššovė ir mirtinai sužeidė savo draugą Joseph Catrini. Sužeistasis mirė šv. Jono ligoninėj, Long Island City.

Ir neatsargusis jaunuolis Milius, ir žuvęs dėl neatsargumo Catrini—maspethiečiai.

Teismas Milių išteisino.

ĮSPĖJA GERTUVIŲ SAVININKUS

New Yorko valstijos Alkoholinių Gėrimų Administracija įspėja saliūnų savininkus, kad jie griežtai laikytųsi jos patvarkytų taisyklių.

Valstijos Alkoholinių Gėrimų Administracija (State Liquor Authority) pareiškia, kad bile saliūnininkas, ar pas jį dirbantis darbininkas, jeigu jis parduos bent stiklą alaus po 4-rių ryte šiokiomis dienomis arba po 3-jų iš ryto sekmadieniais—gali netekt leidimo (license), nes State Liquor Authority "imsis griežtų priemonių."

Lietuviai Darbiečiai Kruta

Amerikos Darbo Partijos lietuvių skyrius smarkiai ruošiasi prie savo prašmatnaus parengimo, kuris įvyks bal. 15 d., Liet. Amer. Piliečių Kliubo svetainėje. Įžanga bus labai maža, o prašmatnybių bus nemažai.

Jaunasis Antanas Linkus, Antanas Bubnys ir daugelis kitų sušilę platina tikietus, prie kurių sykiu eina ir laimėjimo proga.

Gražinamas Lituanica Skvėras

Lituanica Skvėras, kuris randasi priešais Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo, šiuom laiku dabinamas. Kas ir kaip ten bus padaryta, rašančiam šiuos žodžius dar nepilnai žinoma. Tačiaus visiems aišku, kad tai bus pliusas į lietuvių pusę.

Juozas Tysliava Kalbės Per Radiją

Buvęs Vienybės redaktorius ir rašytojas Juozas Tysliava kalbės per radiją. Tai bus kovo 23 d., ketvirtadienį, lygiai 7 val. vakare. Kalbės iš WNCW radijo stoties, 1500 kc., padarys plačią apžvalgą iš šių dienų Europos įvykių. Tysliava kalbės apie Čechoslovakijos nepriklausomybės sunaikinimą, apie Hitlerio veržimąsi į rytus, apie pavojų Klaipėdos kraštui ir Lietuvos nepriklausomybei.

Muzikalę programą išpildys baritonas Kazys R. Hoffmanas. Jam akompanuos komp. R. Kurdinaitis. Dalyvaus Bekeris ir Vedegis dainuodami lietuvių ljaudies daineles sau akompanuodami gitaromis.

LRD Rep.

Eina Prie Susitaikymo

Pasibaigus Transportacijos Darbininkų Unijos sutarčiai su BMT, ponai manė galėsią atnaujinant sutartį bent kiek nukramtyti darbininkam algas. Tas būtų palietęs 10,000 darbininkų, tai kompanijai varvėjo seilė, nes, kad ir nedaug nuo darbininkų nutrauksi, bet per daugį susidaro didelė krūva pinigų.

Bet darbininkai irgi stovėjo savo reikalų sargyboje. Jie stojo už atnaujinimą kontrakto tokiomis pat sąlygomis, kokios buvo iki šiol.

Kompanijos ir unijos atstovai buvo suėję konferencijon, bet tikrai dar nieko nepadarė. Galutinas susitarimas įvyksiąs kitą savaitę.

Sutartis buvo išsibaigusi su pereito sausio mėnesiu, bet susitarta ją pratęsti iki kovo paskutinei dienai.

Sakoma, kad kompanija turės nusileisti. **Rep.**

Lankėsi "Laisvėj"

Šiamis dienomis lankėsi Brooklyne ir "Laisvėje" montellietis d. Antanas Raila, kuris užlaiko gerą užeigą Lietuvių Mokslo Draugystės name, Montelloj. Jis yra geras laisvietis ir abelnai pažangus vyras.

Keistas Siuntinys

Wagner pajų kepyklos stoge, 301—4th Ave., koks sunkus daiktas pramušė 4 pėdų skylę, tačiau per tris valandas išjieškoję to daikto ir niekur neradę.

"LAISVĖS" SPAUSTUVĖ

Daro visokius spaudos darbus organizacijom ir biznieriam

Saugokitės Lyties Ligų!

DIDĖJA susirūpinimas lyties ligomis, nes jos dabar labai platinasi.

NERIZIKUOKIT! Išmokit tas ligas pažinti ir nuo jų apsisaugoti.

AIŠKIOS ir teisingos žinios apie sifilį, gonorėją ir kitas lyties ligas yra knygoj

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

TOJ KNYGOJ apie lyties ligas prirašyta net 127 puslapiai, aiškinant jų pažinimą ir apsisaugojimą.

YRA JOJ ir apie visą žmogaus lyties gyvenimą, bet dabar ypač svarbi ta dalis, kuri aiškina apie tas baisias ligas.

KNYGOS kaina buvo $2.00, bet, kad lengviau būtų reikalingiems ją įsigyti, dabar atiduodu ją už $1.00. (Į Kanadą —$1.25c.)

ĮDĖKITE į konvertą popierinį dolerį ir savo aiškų adresą, ir greitai gausite knygą.

LAIŠKĄ adresuokite taip:
JOHN BARKUS
46 Ten Eyck St.,
BROOKLYN, N. Y.

Ši knyga yra ir "Laisvės" knygyne.

Sutrukdė Pietus

Viešbučio Governor Clinton darbininkai, apie tūkstančiui svečių pietaujant, paskelbė streiką už kontraktą su unija. Iš 200 darbininkų tik 1 bartenderis dirbo.

HOTELIS GOVERNOR CLINTON DAR LAIKOSI

Viešbučių darbininkų taryba, kuri dar tebeveda streiką prieš 28-nių aukštų viešbutį Governor Clinton, jau pasirašė sutartis su 6 didžiuliais New Yorko miesto hoteliais. Jais yra: Commodore, Biltmore, Roosevelt, Chatham, Park Lane ir Barclay. Juos aptarnauja 3,500 darbininkų.

Governor Clinton viešbutis dar laikosi, bet manoma, kad jis turės greitai pasiduoti. Jame streikuoja virš 400 darbininkų, kurie stipriai laikosi.

IŠRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja fornišiuoti kambariai. Žiemą ir vasarą šiltas vanduo. Išrandavojam pavieniams arba vedusiom porom. Kreipkitės: 118 Reid Ave., Brooklyn, N. Y. (69-71)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Magdelenos Šulinskaitės ir Vinco Kazakevičiaus. Abu paeina nuo Nendrinių Kaimo, Pilviškių parap., Suvalkų rėdybos. Jie patys arba žinanti apie juos malonėkit man pranešt, nes turiu svarbų reikalą. Atsišaukite šiuo antrašu: Marijona Liaudanskienė (Karpavičiūtė), 24 Patman St., Hartford, Conn. (69-74)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 3 kambarių fornišiai (namų rakandai). Turiu apleisti miestą, tai parduosiu greit ir pigiai. 18 Shepherd Ave., Brooklyn, N. Y. Ant antrų lubų. Matyti galima nuo 6 val. vakarais, šeštadieniais nuo 2 ir sekmadieniais. (67-69)

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3842

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179
Tel. Triangle 5-3622

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR ir GRILL

Gaminam Valgius Amerikoniško ir Lietuviško Stiliaus. Čia taip pat galima gauti Amerikos išdirbimo ir importuotų degtinių, visokių vynų ir gero alaus.

Joseph Zeidat
Savininkas
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Manhattan Liquor Store
264 Grand St. Brooklyn, N. Y.
(Kampas Roebling St.)
Tel. EVergreen 7-1645 License No. L. 886

Tikrai žinokit, Kad Perkant Sau Vynus ir Likerius Reikia Pirkti Patinkamoj Krautuvėj

Manhattan Liquor Store

Didžiausia ir žemiausiom kainom krautuvė Williamsburgh'e

Didžiausias Pasirinkimas Visokių Rūšių Gėrimų

VELYKOM SPECIALAI

Kryželiai ir Lenciūgėliai nuo.....$1.25
Stebūkliniai Medaliai nuo.....$1.25
Daimantiniai Žiedai nuo.....$6.75
Rankiniai Laikrodėliai nuo.....$1.95
Medalionėliai ir Lenciūgėliai nuo $2.00

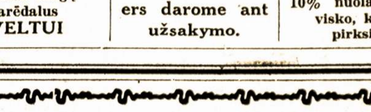

ARCADIA... New style GRUEN of pleasing simplicity in design. Yellow gold filled, 15 jewels.....$27.50

Jūs esate širdingai kviečiami apžiūrėti mūsų dvasinių daiktų departmentą. Kiekvienam bus duodama dovanos, pirks ką ar ne.

ROBERT LIPTON
Jeweler Since 1892
701 GRAND STREET BROOKLYN
EKSPERTAI TAISYME. TEL.: STAGG 2-2173

Kita Krautuvė Randasi Plainfield, N. J., po antrašu:
206 WEST FRONT STREET

SKELBKITĖS "LAISVĖJE"

Žmonės, Geros Naujienos!

Tik ką atėjo vagonas naujų kortinų (langam parėdalų) tinkamų virtuvėm, dinettes, living-room, bed-room ir porches, naujausios mados išdirbimo kortinų srityje. Pirm užsisakant sau krėslam uždangalus—slip covers, užeikite pasitarti su mumis. Mes sutaupysime jums nuo 10% iki 20% ant tų uždangalų; darbas garantuotas.

RAINE'S CURTAIN SHOPPE
709 Grand Street Brooklyn, N. Y.
arti Graham Avenue Telefonas Ev. 7-8671

VELTUI		KUPONAS
Mes užkabiname jūsų kortinus ir ir kitus langų parėdalus VELTUI	Saugokite savo rakandus. Puikius slip covers darome ant užsakymo.	Atsineškite šį kuponą ir jūs gausite 10% nuolaidos ant visko, ką jūs pirksite.

NOTARY PUBLIC Tel. Stagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

GRAND CHAIR CORP.
A. PETRAITIS
409 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Mes išdirbame puikiausius virtuvėms rakandus (Kitchen Sets), ir parduodame dirbtuvės kainomis. Mes taipgi atnaujiname miegamųjų kambarių, valgomųjų kambarių ir virtuvių rakandus taip, kad atrodo, kaip nauji. Pasiimam pataisymui ir pristatome pataisytus. Senus setus apmainom ant naujų su mažais priedais.

Kitchen Sets

Tel. Evergreen 7-8451